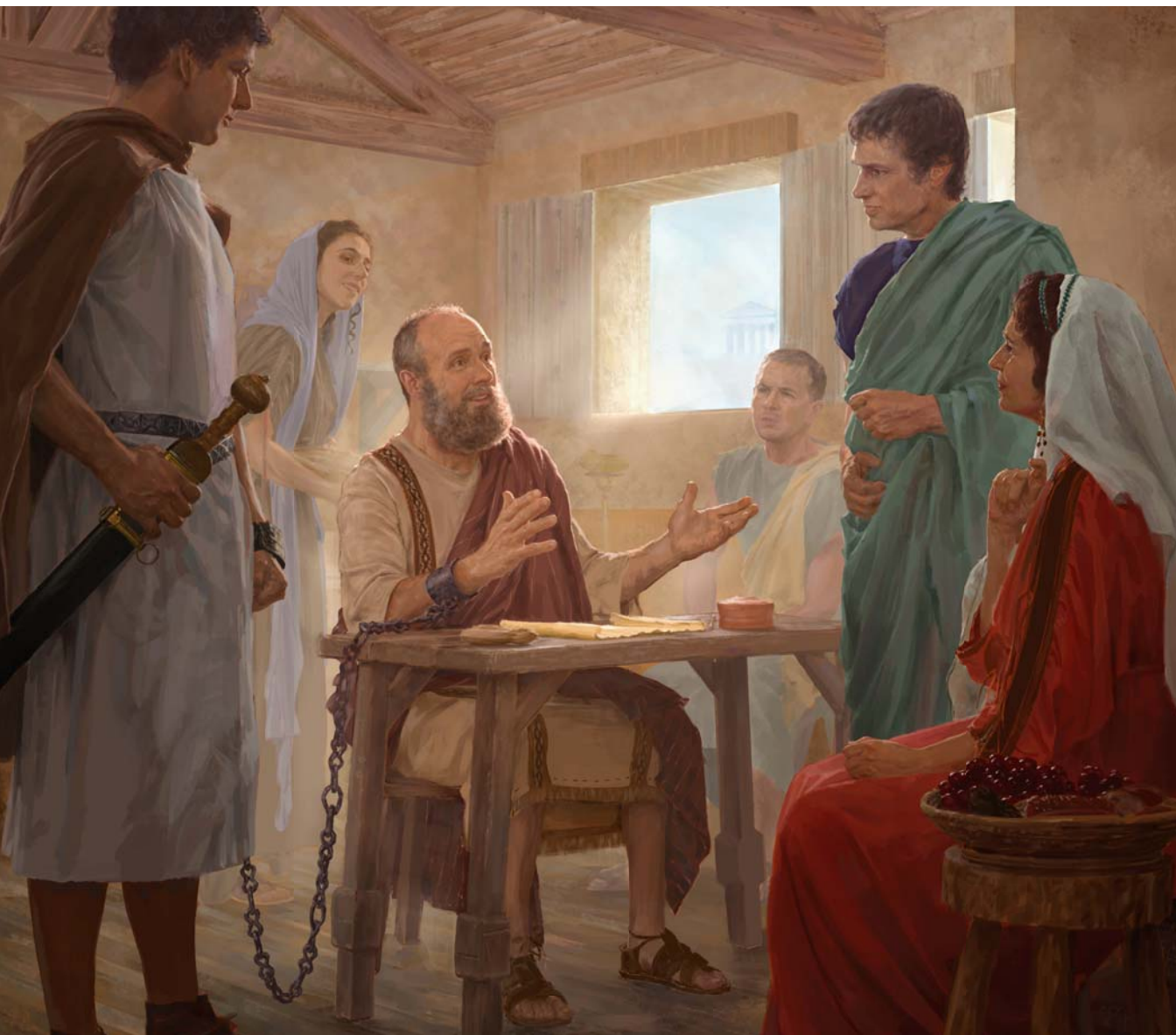

AOKUSO 2019

LE OLOMATAMATA

FAASILASILAINA LE MALO O IEOVA

MATAUPU MO SU'ESU'EGA MAI IĀ:
SETEMA 30-OKETOPA 27, 2019

PESE 128

Tumau e oo i le l'uga

AOTELEGA

E tusa po o le ā le umi o tatou auauna iā leova, ae e tatou te manana'o e tuputupu a'e ma faaleleia pea o tatou olaga o ni Kerisiano. Na faalaeiau e le aposetolo o Paulo ona uso talitonu ina ia aua ne'i faavaivai. O lana tusi i Kerisiano i Filipi, o loo iai upu faalaeiau e fesoasoani iā i tatou e tumau ai i le tuuga i le ola. O lenei mataupu, ua faaalā ai auala e tatou te faatatauina ai upu faagaeina a Paulo.

E “Tatou te lē Faavaivai”!

“O le mea lea tatou te lē faavaivai ai.”—2 KOR. 4:16.

O LOO iai Kerisiano i se tuuga i le ola. Pe faato'ā tatou tamo'e pe ua leva fo'i ona iai i le tuuga, e tatau ona tatou faaauau pea se'ia taunuu i le tini. O le fautuaga a le aposetolo o Paulo na avatu i Kerisiano i Filipi, e mafai ona faamalosia ai i tatou ina ia tini i le tuuga. O nisi o lenā faapotopotoga i le ulua'i senituri, ua tele tausaga o auauna iā leova ina ua latou maua le tusi a Paulo. Na latou auauna pea ma le faamaoni iā leova, ae na faamanatu atu i ai e Paulo, e mana'omia ona latou tumau i le auaunaga. Na ia mana'o ia latou mulimuli pea i lana faaa'oa'oga, o le “tausinio i le sini.”—Fili. 3:14.

² Na fetau lelei le taimi na avatu ai e Paulo le fautuaga i Kerisiano i Filipi. Na feagai le faapotopotoga ma sauāga mai lava i le amataga. Na amata sauāga, ina ua talia e Paulo ma Sila le valaaulia mai i le Atua ina ia ō i Maketonia, ma na la taunuu i Filipi i le pe ā o le 50 T.A. (Galu. 16:9) O i inā na la maua ai se fafine e igoa iā Litia, o lē 'na faalogo ma na tatalaina e leova lona loto' i le tala lelei. (Galu. 16:14) E le'i umi ae papatiso faatasi o ia ma lona aiga. Peita'i, e le'i nofoa'i le Tia-polo. Na fetoso e tamāloloa o le aai Paulo ma Sila i luma o alii faamasino, ma tuua'ia pepelo i la'ua i le faatupu faalavelave. Na i'u ina sasaina Paulo ma Sila, tuuina i le falepuipui, ma mulimuli ane talosaga atu iā i la'ua e tuua le aai. (Galu. 16:16-40) Pe na la faavaivai ai? E matuā leai lava. Ae faapefea uso ma tuafāfine o le faapotopotoga fou? Na latou tutumau fo'i. E mautinoa, na matuā faamalosia i latou i faaa'oa'oga lelei a Paulo ma Sila.

1. O le ā e tatau ona fai e Kerisiano ina ia tini i le tuuga i le ola?

2. Aiseā na fetau lelei ai le taimi na avatu ai e Paulo lana fautuaga i Kerisiano i Filipi?

³ Sa maumaua’i Paulo ia lē faavaivai. (2 Kori. 4:16) Na ia iloa, ina ia taunuu i le tini e tatau ona ia taula’i pea i le sini. O le ā e tatou te a’oa’oina mai le faaa’oa’oga a Paulo? O ā ni faaa’oa’oga i aso nei o le faatuatua, ua faaalua ai e mafai ona tatou tutumau i le onosaia o faafitauli? E faapefea i lo tatou faamoemoe i le lumana’i, ona faamalositia ai la tatou filifiliga ia lē faavaivai?

AUALA E AOGĀ AI FAAA’OA’OGA A PAULO IĀ I TATOU

⁴ Se’i mafaufau i le galue mamafa o Paulo ina ua ia tusi atu i Kerisiano i Filipi. Na saisaitia o ia i se fale i Roma. Na matuā faatapulaa lona sa’olotoga e tala’i ai. Peita’i na tele pea mea na ia faia, e pei o le molimau i ē na asiasi ane ma tusia ni tusi i faapotopotoga mamao. E faapena aso nei, e to’atele Kerisiano ua lē mafai ona tuua fale, ae ua latou faaaogā so o se avanoa e faasoa atu ai le tala lelei i tagata e asiasi atu i ō latou fale. E latou te tusiaina fo’i tusi faalaeiau i tagata e lē mafai ona asiasi i ai.

⁵ E le’i faatagaina e Paulo o ia e ua’i atu i mea na ia ausia i le taimi ua mavae, po o mea sesē fo’i na ia faia. O le mea moni, na ia faapea mai e tāua ‘le faagalo o mea ua tuana’i’ ina ia ‘tepa taula’i atu ai i mea i le lumana’i,’ o le taunuu manuia lea i le tini. **(Faitau le Filipi 3:12-14.)** O ā ni mea na ono tosina ese ai Paulo? Muamua, o mea mata’ina na ia faatauunuina i le lotu Iutaia. Peita’i, na ia vaai i na mea o ni “otaota.” (Fili. 3:3-8) Lua, e le’i avea ona faalogona nofosala i le sauāina o Kerisiano i le taimi ua mavae, e faavaivaia ai o ia. Tolu, e le’i manatu o ia ua lava mea na ia

3. O le ā na iloa e Paulo, ma o ā fesili o le a tatou iloiloaina?

4. Na faapefea ona faaalua e Paulo lona maelega e ui i lona tulaga?

5. E tusa ai ma faamatalaga a Paulo o loo i le Filipi 3:12-14, o le ā na fesoasoani iā te ia e taula’i ai pea i le sini?

faia e auauna ai iā Ieova. Na fua tele mai le faiva a Paulo e ui na iai taimi na faafalepui-puiina ai, sasaina, fetogiina i maa, afātia i folauga, ma le leai o ni mea’ai ma lavalava. (2 Kori. 11:23-27) Peita’i, e ui i mea na ia faatauunuina ma mea na mafatia ai, ae na iloa e Paulo e tatau ona ia tumau pea. O le mea fo’i lenā e tatau ona tatou faia.

⁶ E faapefea ona tatou faaa’oa’o i le faaa’oa’oga a Paulo, “o le faagalo lea o mea ua tuana’i”? O nisi o i tatou atonu e mana’omia ona fo’ia faalogona nofosala, ona o agasala sa fai i le taimi ua te’a. Afai o lea, aiseā e lē amata ai sau oe lava su’esu’ega e faaautū i le taulaga togioala a Keriso? Pe a tatou su’esu’e, manatunatu loloto ma tatalo e faatatau i lenā mataupu faamalositia, o le a fesoasoani e tuuitia ai o tatou faalogona nofosala e lē tatau ona i ai. E ono taofia ai fo’i i tatou mai i le faasalaina o i tatou lava i agasala ua faamagalo e Ieova. Se’i mātau se isi lesona e tatou te a’oa’oina mai iā Paulo. O nisi atonu ua tuua galuega e lelei totogi, ina ia faamuamua ai mana’oga o le Malo. Afai o lea, pe e mafai ona tatou faagalo mea ua tuana’i, e ala i le ‘alofia o le momoo i mea faitino ia atonu na tatou ono maua? (Nu. 11:4-6; Fai. 7:10) “O mea ua tuana’i,” e ono aofia ai fo’i mea na tatou ausia i le auaunaga iā Ieova, po o lu’i na tatou onosaia. E moni, o le toe tepa i tua i le auala na faamanuia ma lagolagoina ai i tatou e Ieova, e mafai ona tatou vavalalata atu ai i lo tatou Tamā. Peita’i, e tatou te lē manana’o e faamalie i tatou lava, ma manatu ai ua lava a tatou galuega mo Ieova.—1 Kori. 15:58.

⁷ Na malamalama lelei Paulo i le fetalaiga lenei a Iesu: “Ia outou faamalolosi.”

6. O ā “mea ua tuana’i” atonu e mana’omia ona faagalo?

7. I le 1 Korinito 9:24-27, o le ā e mana’omia ina ia tatou manumalo ai i le tuuga i le ola? Ia faata’ita’i.

I le tuuga i le ola, e tatau ona tatou ‘alofia mea e taa’ina ese ai ma taula’i atu pea i lo tatou sini (Taga’i i le palakalafa e 7)

(Luka 13:23, 24) Na iloa e Paulo, ina ia pei o Keriso e tatau ona ia faamalosi pea se’ia tau i le i’uga. O lea, na ia faatusatusa ai le olaga o se Kerisiano i se tuuga. **(Faitau le 1 Korinito 9:24-27.)** O se tagata e tamo’e i le tuuga, e taula’i atu i le tini ma e na te ‘alofia mea e taa’ina ese ai. O se faaa’oa’oga, i aso nei o tagata tamomo’e i se tuuga i le taulaga, atonu e ui atu i se auala e tumu i faleoloa ma isi mea e ono tosina ese ai. Pe e te talitonu e mafai e se tagata tamo’e ona tū e matamata i oloa o loo iloa atu i faamalama o le faleoloa? E lē mafai pe a fia manumalo! I le tuuga i le ola, e tatau ona tatou ‘alofia mea e taa’ina ese ai. Afai e tatou te taula’i atu i lo tatou sini, faamalolosi ma finafinau e pei o Paulo, o le a tatou maua la le tau!

FAAFETAIA’IA LU’I O LO TATOU FAATUATUA

⁸ Se’i o tatou iloilo ina ni lu’i se tolu, e ono māfua ai ona tatou faavaivai. O le lē taunuu o mea na faatalitalia, fai ifo le malosi, ma le

8. O ā lu’i e tolu o le a tatou iloilo ina?

umi o tatou fesaga’ia faigatā. E tatou te maua aogā mai i auala na onosaia ai e nisi nei lu’i. —Fili. 3:17.

⁹ **Lē taunuu o mea na faatalitalia.** O se mea masani lo tatou momoo i mea lelei ua folafola mai e Ieova. O le mea moni, ina ua faailoa atu e le perofeta o Sapakuka lona faanaunauga iā Ieova, ina ia faai’uina e Ieova amioga leaga i Iuta, na faatonuina o ia e Ieova “ia faatalitali pea i ai.” (Sapa. 2:3) O lea, pe afai e tuai ona faataunuuina mea na faatalitalia, e ono faaititia ai lo tatou maelega. E mafai fo’i ona tatou faavaivai ai. (Faata. 13:12) Na tupu le mea leni i le amataga o le senituri lona 20. I lenā taimi, e to’atele Kerisiano faauuina na latou faatalitali i le mauaina o lo latou tau faalelagi i le 1914. Ae ina ua lē taunuu le mea na latou faatalitalia, na faapefea ona feagai uso faamaoni ma lenā tulaga?

¹⁰ Se’i iloilo le faaa’oa’oga o ni ē faamaoni

9. E faapefea ona tatou aafia pe a lē taunuu mea na tatou faatalitalia?

10. Na faapefea ona fesaga’ia e se ulugalii le lē taunuu o mea na la faatalitalia?

na fesaga'ia fo'i lenā lu'i. Na papatiso Royal Spatz i le 1908, ina ua 20 ona tausaga. Na ia matuā mautinoa e lē o toe umi ae ia mauaina lona tau. O le mea moni, ina ua ia fia faaipoipo i le 1911, na ia fai atu iā Pearl o lē o le a avea ma ana avā: "Ua e iloa le mea o le a tupu i le 1914. Afai ta te fia faaipoipo, e lelei pe a vave fai." Pe na faavaivai lenei ulugalii i le tuuga i le ola ina ua lē mauaina lo la tau faalelagi i le 1914? E leai, auā o lo la sini autū, o le faamaoni lea i le faia o le finagalo o le Atua, ae lē o le mauaina o le tau. Na la maumaua'i e tamomo'e ma tutumau i le tuuga. O le mea moni na maelega ma faamaoni Royal ma Pearl, se'ia faai'uina o la soifuaga faalelalogi i le mavae ai o le tele o tausaga. E mautinoa o loo e momoo e vaai i le taimi o le a faamamaluina ai e Ieova lona suafa ma lana pule silisili ese, ma faataunuu mea uma na ia folafola mai. Ia e mautinoa, o le a faataunuuina nei mea i le taimi atofaina a Ieova. Ae a o le'i oo mai, se'i o tatou pisi pea e auauna iā Ieova ma aua le avea le lē taunuu o mea na faatalitalia, e tatou te lotovaivai ai.

¹¹ **Fai ifo le malosi.** E ese mai i se tagata tamomo'e moni lava, e lē mana'omia ona e malosi faaletino e faaauau ai ona e malosi faaleagaga. O le mea moni, e to'atele ua fai ifo le malosi o le tino, ae o loo latou maumaua'i pea ia malolosi faaleagaga. (2 Kori. 4:16) O se faaa'oa'oga, e 88 tausaga o le uso o Arthur Secord,* na fai ifo lona malosi ma na ma'i ina ua mavae le 55 tausaga talu ona auauna i Peteli. Na alu atu se teine tausima'i i lona moega e vaai pe e iai se mea e mana'o i ai. Na

* Taga'i i le talaaga o le soifuaga o Secord, "My Part in Advancing Right Worship," i *Le Olomatamata* faa-Peretania o luni 15, 1965.

11-12. Aiseā e mafai ai ona tatou auauna pea iā Ieova e ui ua fai ifo lo tatou malosi? Aumai se faaa'oa'oga.

tilotilo atu le teine tausima'i ma faapea atu i se leo mālū: "Uso Secord, ua tele mea na e faia mo Ieova." Peita'i, e le'i ua'i atu Secord i mea na ia faia. Na ona ia tilotilo atu lava i le teine, 'ata'ata ma fai atu: "Ioe, e sa'o oe. Ae e lē o mea na tatou faia e tāua. E tāua le tumau faamaoni i le taimi lenei e oo i le lumana'i."

¹² Atonu na e auauna iā Ieova mo le tele o tausaga, ma ua fai ifo lou malosi ona o ma'i, ma ua lē mafai ai ona e faia le tele o mea na e faia muamua. Pe afai o lea, aua le lotovaivai. Ia e mautinoa, e tāua iā Ieova lau auaunaga faamaoni na faia i le taimi ua te'a. (Epe. 6:10) I le taimi nei, e ao ona manatua o lo tatou tuutoina atu ma le lotoatoa iā Ieova, e lē fua i le tele o mea tatou te faia e auauna ai iā te ia. Nai lo o lea, e iloa le loloto o lo tatou tuutoina atu, e ala i le iai o se vaaiga sa'o ma faia mea uma e mafai e lo tatou malosi. (Kolo. 3: 23) E malamalama Ieova i mea e gata ai lo

E le'i taunuu le faamoemoe o Royal ma Pearl Spatz i le 1914, ae na la auauna pea ma le faamaoni iā Ieova mo le tele o tausaga (Taga'i i le palakalafa e 10)

E ui lava ina matua le soifua o Arthur Secord (i le itu tauagavale), ae na ia naunau e fai le mea sili e auauna ai iā leova. Na tumau ma le faamaoni Anatoly ma Lidiya Melnik e ui i le tele o faigatā (Taga'i i palakalafa e 11, 13)

tatou mafai, ma e lē finagalo o ia i ni mea e sili atu, nai lo o mea e tatou te mafaia. —Mare. 12:43, 44.

¹³ **Umi o fesaga'ia faigatā.** Na onosaia e nisi auauna a Ieova le tele o faigatā ma sauāga. O se faaa'oa'oga, o Anatoly Melnik* e na o le 12 ona tausaga ina ua pu'ea lona tamā, faafalepuipui ma faaaunuua i Siberia, e tusa ma le 4,000 maila (7,000 km) le mamao mai i lona aiga i Moldova. I le tausaga na sosoo ai, na faaaunuua ai Anatoly, o lona tinā ma mātua o lona tinā i Siberia. E le'i umi ae mafai loa ona latou auai i sauniga i se isi nuu, peita'i na latou savavali mo le 20 maila (30 km) i le kiona, ma na latou onosaia le matuā malulū. Mulimuli ane, na oo ina falepuipui Melnik mo le tolu tausaga lea na ia tuua ai lana avā o Lidiya ma le la tama teine e tasi le tausaga. E ui i le tele o tausaga o feagai ma faigatā, ae na faaaauu pea ona auauna faamaoni Anatoly ma lona aiga iā Ieova. I le taimi nei, ua 82 tausaga o Anatoly ma o loo auauna o se sui o le Komiti o le Lālā i Asia Tutotonu. I le pei o

* Taga'i i le talaaga o le soifuaga o Melnik, "Taught From Childhood to Love God," i le *Ala Mai!* faa-Peretania o Oke-topa 22, 2004.

13. E faapefea i le faaa'oa'oga a Anatoly ma Lidiya ona faamalosia ai i tatou, e faaaauu ai pea e ui i le tele o faigatā?

Anatoly ma Lidiya, se'i o tatou faia mea uma e tatou te mafaia, ma tumau ai pea e pei ona sa tatou faia.—Kala. 6:9.

FAAMALOSIA I LO TATOU FAAMOEMOE I LE LUMANA'I

¹⁴ Na mautinoa e Paulo o le a ia taunuu i le tini ma ausia lona sini. Ona o ia o se Kerisiano faauuina, na ia tulimata'ia le taimi e na te mauaina ai "le tau'i . . . o le valaau faalelagi mai i le Atua." Peita'i, ina ia ausia lenā sini na ia iloa e tatau ona "tausinio" pea. (Fili. 3:14) Na faasoa atu e Paulo i Kerisiano i Filipi se faatusatusaga mata'ina, e fesoasoani ai iā i latou e taula'i ai pea i lo latou sini.

¹⁵ Na faamanatu atu e Paulo i Kerisiano i Filipi le avea o i latou ma tagatānuu o le lagi. (Fili. 3:20) Aiseā na tāua ai lenā faamanatu? I na aso, e tāua tele le avea ma tagatānuu o Roma.* Peita'i, e sili atu le tāua o le avea o Kerisiano faauuina ma tagatānuu o le lagi, e maua ai aogā e sili atu. O lea, e la'itiiti se

* Talu ai na pulea e Roma Filipi, na olioli la tagata o lenā aai i ni faamanuiaga na maua e tagatānuu o Roma. Na aogā la le tala-faatusa a Paulo i lana 'aufaalogologo.

14. O le ā na iloa e Paulo e tatau ona ia faia e ausia ai lona sini?

15. Na faapefea ona faaaogā e Paulo le mataupu o le tagatānuu, e faalaeiau ai Kerisiano i Filipi ia faaaauu pea ona "tausinio"?

aogā o le avea ai ma se tagatānuu o Roma. O le mea lea, na faalaeiau atu ai Paulo i Kerisiano i Filipi, “ia tusa a outou gaoioiga ma le tala lelei i le Keriso.” (Fili. 1:27, i lenei mau o le upu “gaoioiga” e uiga atu i le gaoioi pe amioa’i e pei o ni tagatānuu.) Ua faataatia e Kerisiano faauuina se faaa’oa’oga lelei, a o latou tausinio atu i lo latou tau, o le ola e faavavau i le lagi.

¹⁶ Pe e tatou te faamoemoe e ola e faavavau i le lagi pe i le lalolagi parataiso, e tatau ona tatou tausinio pea i le sini. Po o le ā lava le tulaga, e lē tatau ona tatou toe tepa i mea ua tuana’i, pe faatagaina ni mea e taofia ai lo tatou aga’iga’i i luma. (Fili. 3:16) E ono foliga mai ua tuai ona taunuu mea na tatou faatalitali i ai, po ua fai ifo fo’i lo tatou malosi. Atonu fo’i na tatou fesaga’ia faigatā ma sau-

16. Pe tatou te faamoemoe e ola i le lagi po o le lalolagi, ae o le ā e tatau ona faauuina ona fai e tusa ai ma le Filipi 4:6, 7?

āga i le tele o tausaga. Ae po o le a lava lou tulaga, “aua ne’i popole i se mea.” Nai lo o lea, ia talosaga ma faatoga atu i le Atua, ona ia foa’iina mai lea o le filemu e sili atu i mea na tatou manatu ai.—**Faitau le Filipi 4:6, 7.**

¹⁷ I le pei o se tagata tamo’e ua tuu uma lona malosi e tamo’e atu ai i le tini, e faapena ona tatou taula’i atoatoa atu i lo tatou sini, ina ia tini i le tuuga i le ola. E tatou te mana’o e faia mea uma e mafai e lo tatou malosi, ma o tatou tulaga. O lea, ia faamalolosi pea ma ia naunau e aga’iga’i i luma a o tulimata’ia se lumana’i matagofie. O le ā e tatau ona tatou faia ina ia tausinio ai pea i le ala sa’o, ma i se auala e tatou te tumau ai? O le a fesoasoani iā i tatou le mataupu o loo sosoo mai, ina ia faatulaga ai mea e tatau ona faamuamua ma ‘faamautinoa mea e sili ona tāua.’—Fili. 1:9, 10.

17. O le ā o le a tatou talanoaina i le mataupu o loo sosoo mai?

O LE Ā LAU TALI?

- E faapefea i le faaa’oa’oga a Paulo, ona uuna’ia ai i tatou e taula’i i le sini?
- E faapefea ona tatou tamo’e pea i le tuuga i le ola e ui i le lē taunuu o mea na faatalitalia, fai ifo le malosi, ma le umi o tatou fesaga’ia faigatā?
- O le ā na uuna’ia ai pea Paulo e faamalosi ma finaui?

PESE 106

Atia'e le Uiga o le Alofa

AOTELEGA

Ua matuā mana'omia ona faamalosia i taimi uma le alofa mo o tatou uso. O le tusi i Kerisiano i Filipi o le a fesoasoani iā i tatou e iloa auala e faatuputeleina ai lo tatou alofa, e tusa lava pe fesaga'ia lu'i.

Ia Faatuputeleina lo Outou Alofa

“O le mea leni ua faaauau ai ona ou tatalo, ina ia faatuputeleina lo outou alofa.”—FILI. 1:9.

INA ua taunuu le aposetolo o Paulo, Sila, Luka ma Timoteo i Filipi, o se aai na pulea e Roma, na latou maua le to'atele o tagata na fiafia i le fe'au o le Malo. Na fesoasoani nei uso maelega i le faavaeina o se faapotopotoga, ma na amata faatasi-tasi uma ai le 'ausoo, atonu i le fale o se soo talimālō e igoa iā Litia.—Galu 16:40.

² E le'i umi, ae fesaga'ia e lenā faapotopotoga fou se lu'i. Na faatupu e Satani i fili o le upu moni le ita, e tetee atu ai ma le sauā i le tala'iga a nei Kerisiano faamaoni. Na lokaina Paulo ma Sila, sasaina i laau ma faafalepuipuiina. Ina ua faasa'oloto mai i le falepuipui, na la asiasi atu loa ma faalaeiau i soo fou. Ona tuua lea e Paulo, Sila ma Timoteo le aai, ae foliga na nofo ai na o Luka. O le ā o le a tupu i leni faapotopotoga fou? O le fesoasoani a le agaga paia o Ieova, sa faaauau ai pea ona maelega nei soo fou i le auaunaga iā Ieova. (Fili. 2:12) O lea, e iai māfuaaga lelei na mitamita ai Paulo iā i latou!

³ Na tusi atu Paulo i le faapotopotoga i Filipi, pe ā ma le sefulu tausaga mulimuli ane ai. A o e faitau i lenā tusi, o le a fai-gofie ona e mātauina le alofa tele o Paulo i ona uso. Na ia tusi atu, na ou “matuā naunau iā te outou ma le alofa faapelepele, e pei ona iā Keriso Iesu.” (Fili. 1:8) Na ia tusi fo'i, na ia tatalo mo i latou. Sa ia tatalo iā Ieova ina ia fesoasoani iā i latou e

1. O ai na fesoasoani i le faavaeina o le faapotopotoga i Filipi?
2. O le ā le lu'i na vave ona fesaga'ia e le faapotopotoga?
3. E pei ona faamatalaina i le Filipi 1:9-11, o le ā na fai ma mataupu o tatalo a Paulo?

faatuputeleina lo latou alofa, faamautinoa mea e sili ona tãua, ia lē ponã, ‘alofia le faia o se mea e tausuai ai isi, ma faaauau pea ona fua mai fua o le amiotonu. E mautinoa o le a e ioe, e mafai ona aogã iã i tatou i aso nei upu faalaeiau a Paulo. O lea, se’i o tatou faitau i mea na tusi atu ai Paulo i Kerisiano i Filipi. **(Faitau le Filipi 1:9-11.)** O le a tatou iloilo manatu na ia tusia, ma talanoa auala e mafai ona tatou faatatauina ai na manatu ta’itasi.

FAATUPUTELEINA LO OUTOU ALOFA

⁴ Na faaalua e Ieova lona alofa tele mo i tatou, e ala i le auina mai o lona Alo i le lalolagi e maluu mo a tatou agasala. **(Faitau le 1 Ioane 4:9, 10.)** O le alofa lē manatu faapito o le Atua ua uuna’ia ai i tatou e alolofa iã te ia. (Roma 5:8) O le ã le tele e tatau ona tatou alolofa ai i le Atua? Na tali e Iesu lenã fesili ina ua ia fai atu i se Faresaio e faapea: “Ia e alofa atu iã Ieova lou Atua ma lou lotoatoa, ma lou ola atoa, ma lou mafaufau atoa.” (Mata. 22:36, 37) E tatou te lē manana’o e vaeluaina lo tatou alofa mo le Atua. Nai lo o lea, tatou te manana’o e faamalosi pea lo tatou alofa mo Ieova i aso ta’itasi. Na ta’u atu e Paulo i Kerisiano i Filipi, e tatau ona faatuputeleina lo latou alofa. O le ã e tatou te faia e faamalosi ai lo tatou alofa mo le Atua?

⁵ E mana’omia ona tatou iloa le Atua, ina ia mafai ai ona tatou alolofa iã te ia. Ua ta’ua i le Tusi Paia: “O lē e lē alofa, e na te lē iloa le Atua, auã o le Atua o le alofa lava ia.” (1 Ioane 4:8) Na faailoa mai e le aposetolo o Paulo, o le a faamalosi lo tatou alofa mo le Atua, a o

tatou a’oa’oina pea le “poto sa’o ma le faataga loloto” e faatatau iã te Ia. (Fili. 1:9) Ina ua faato’ã tatou su’esu’eina le Tusi Paia, na amata atia’e ai lo tatou alofa mo le Atua e faavae i nai mea na tatou a’oa’oina, e faatatau i ona uiga matagofie. O le tele o mea na tatou a’oa’oina e faatatau iã Ieova, na faamalosi ai lo tatou alofa mo ia. E lētioa a tatou vaai i le su’esu’eina o le Tusi Paia i aso ta’itasi, ma le manatunatu loloto i lana Afioga, o nisi o mea e sili ona tãua i o tatou olaga!—Fili. 2:16.

⁶ O le alofa tele o le Atua mo i tatou, ua uuna’ia ai i tatou e alolofa i o tatou uso. **(Faitau le 1 Ioane 4:11, 20, 21.)** E tatou te ono manatu e faigofie lava ona tatou alolofa i o tatou uso ma tuafafine, ona e tatou te tapua’i uma iã Ieova ma tatou te taumafai malosi e atia’e ona uiga lelei. E tatou te mulimuli fo’i i le faa’oa’oga a Iesu, o lē na alofa tele ma ia foa’i ina mai ai lona ola mo i tatou. Peita’i, e iai taimi atonu e faigatã ai ona tatou usiusita’i i le poloa’iga ia alofa le tasi i le isi. Se’i o tatou iloilo se faa’oa’oga i le faapotopotoga i Filipi.

⁷ O Evotia ma Sunetui o ni tuafafine malega na “galulue faatasi” ma le aposetolo o Paulo. Peita’i, atonu na la faataga ni o la feseesea’iga e fevaevae’i ai. I lana tusi i le faapotopotoga na auuina ai nei tuafafine, na ta’ua patino ai e Paulo igoa o Evotia ma Sunetui, ma na ia avatu ai le a’oa’iga manino “ina ia tutusa o la manatu.” (Fili. 4:2, 3) Na manatu fo’i Paulo e tatau ona ia ta’u atu i le faapotopotoga uma, ia latou “faia mea uma lava e aunoa ma le muimui ma fefinaua’iga.” (Fili. 2:14) E mautinoa o lenei a’oa’iga

4. (a) I le 1 Ioane 4:9, 10, na faapefea ona faaalua e Ieova lona alofa mo i tatou? (e) O le ã le tele e tatau ona tatou alolofa ai i le Atua?

5. E faapefea ona faamalosi lo tatou alofa?

6. I le 1 Ioane 4:11, 20, 21, o le ã le auala e faatuputeleina ai lo tatou alofa?

7. O le ã e tatou te a’oa’oina mai i le a’oa’iga na avatu e Paulo iã Evotia ma Sunetui?

tuusa’o a Paulo na fesoasoani i nei tuafāfine faamaoni ma le faapotopotoga atoa, e faamalosalia ai pea le fusi o le alofa o le tasi mo le isi.

⁸ I le pei o Evotia ma Sunetui, e tatou te ono fesaga’ia fo’i se faafitauli masani e pei o le taula’i atu i mea sesē a isi, ma faigatā ai ona atia’e le fusi māfana o le alofa mo i latou. E tatou te faia mea sesē i aso uma. A tatou taula’i atu la i mea sesē a isi, o le a maalili lo tatou alofa mo i latou. O se faaa’oa’oga, pe a galo i se uso ona fesoasoani i le faamamāina o le Maota mo Sauniga, atonu e tatou te lagona le lē fiafia. Afai la e amata ona tatou faitauina isi mea sesē ua tatou iloa na fai e le uso, o le a atili ai ona tatou lē fiafia, ma amata mou ese ai lo tatou alofa mo ia. Pe a e fesaga’ia lenei faafitauli, e lelei la pe a tatou mafaufau i le manatu moni lenei: E silafia e Ieova a tatou mea sesē faapea mea sesē a lo tatou uso. E ui i na mea sesē, ae e alofa pea Ieova i lo tatou uso faapea i tatou. O le mea lea, e mana’omia ai ona tatou faaa’oa’o i le alofa o Ieova ma faatumauina se vaaiga sa’o i o tatou uso. Pe afai tatou te galulue mafa e faaalua le alofa i o tatou uso, o le a faamalosalia ai pea la le fusi o le autasi.—Fili. 2:1, 2.

“O MEA E SILI ONA TĀUA”

⁹ Na faagaeina Paulo e le agaga paia e ta’u atu i Kerisiano i Filipi ma Kerisiano uma ia **‘faamautinoa mea e sili ona tāua.’** (Fili. 1:10) O nei mea e sili ona tāua e aofia ai le faapaiaina o le suafa o Ieova, le faataunuuna o ana fuafuaga, ma le filemu ma le autasi o le faapotopotoga. (Mata. 6:9, 10; Ioa. 13:35) Pe

8. O le ā se faafitauli masani e faigatā ai ona tatou alofa i o tatou uso, ma e faapefea ona fo’ia?

9. O ā “mea e sili ona tāua” o loo aofia i le tusi a Paulo i Kerisiano i Filipi?

a faatāua i o tatou olaga nei mea, o le a faamaonia atu ai e tatou te alolofa iā Ieova.

¹⁰ Na faapea mai fo’i Paulo e tatau ona tatou **“lē ponā.”** E lē uiga atu faapea e tatau ona tatou lelei atoatoa. E lē mafai ona tatou lē ponā e pei o Ieova le Atua. Ae e silasila Ieova iā i tatou o ni ē e lē ponā, pe afai e tatou te faia le mea sili e faaloloto ai lo tatou alofa, ma faamautinoa mea e sili ona tāua. O se tasi o auala e faaalua ai lo tatou alofa, o le taumafai malosi lea e ‘alofia le faia o se mea e tausui ai isi.

¹¹ O le faatonuga o le **‘alofia o le faia o se mea e tausui ai isi,** o se lapata’iga. E faapefea ona tatou ono faia se mea e tausui ai se isi? E mafai ona tupu lenā mea i filifiliga e tatou te faia i faafiafiaga, lā’ei, ma galuega. Atonu e lē sesē a tatou filifiliga. Peita’i, afai e tausui ai isi ma aafia ai o latou lotofuatiaifo, o le a faavaivaia ai lo latou faatuatua. Na faapea mai Iesu, e lelei la pe a nonoa i o tatou ua se maaolo e toso e asini, ma faamāgoto i le moana sausau nai lo o le faia o se mea e tausui ai se tasi o ana mamoe!—Mata. 18:6.

¹² Mātau le auala na faatatauina ai e se ulugalii paeonia le lapata’iga lenei a Iesu. Na latou auaua faatasi i se faapotopotoga ma se ulugalii faato’ā uma ona papatiso, na ola a’e i se si’omaga e maumaututū lava tagata i o latou manatu. Na talitonu lenei ulugalii fou e faapea e lē tatau i Kerisiano ona ō i le tifaga, e tusa pe e talafeagai le ata. Na faate’ia i la’ua ina ua la iloa, sa ō le ulugalii paeonia e tifaga. E le’i toe ō le ulugalii paeonia i se tifaga, se’ia mafai e nei soo fou ona toleniina o

10. O le ā e tatau ona tatou faia ina ia avea ai tatou ma ni ē e lē ponā?

11. Aiseā e tatau ai ona tatou ‘alofia le faia o se mea e tausui ai isi?

12. O le ā e tatou te a’oa’oina mai i le faaa’oa’oga a se ulugalii paeonia?

la lotofuatiaifo, ma iai se la vaaiga paleni i mea. (Epe. 5:14) Ona o le alofa lē manatu faapito o lenei ulugalii paeonia, na la faamaonia atu ai lo la alolofa i le uso ma le tuafafine fou, e lē na o upu ae i gaoioiga fo’i. —Roma 14:19-21; 1 Ioa. 3:18.

¹³ O le isi auala e tausuai ai se tasi, o lo tatou uuna’ia lea o ia e fai se gaoioiga e agasala ai. E faapefea? Mātau le faata’ita’iga lenei. Na umi se taimi o tauivi malosi se tagata a’oga o le Tusi Paia ma se vaivaiga, o le lē pulea o le ‘ava malosi ma na manumalo mai ai. Na ia iloa e lē tatau lava ona ia toe tagofia le ‘ava malosi. O lea, na vave ona ia aga’iga’i i luma ma papatiso. Mulimuli ane, na uuna’ia e se uso agalelei o ia i se faatasitasiga faa-

13. E faapefea ona tatou ono uuna’ia se tasi e fai se gaoioiga e agasala ai?

Kerisiano e taumafa sana ‘ava malosi. Na faapea atu le uso: “Ua avea oe ma Kerisiano, ua iā te oe fo’i le agaga o Ieova. O le amio pulea, o se vala o le fua o le agaga. A iā te oe la lenā uiga, e mafai a ona inu sina au fagu.” Pagā i’uga e ono oo i ai lenei uso fou, pe ana faalogo atu i lenā fautuaga lē atamai!

¹⁴ E tele auala e fesoasoani ai sauniga faa-Kerisiano iā i tatou, e faatatauina le faatonuga o loo i le Filipi 1:10. Muamua, ua faamanatu mai e le polokalame o mea’ai faaleagaga iā i tatou, mea e sili ona tāua iā Ieova. Lua, ua a’oa’o ai i tatou i auala e faatatauina ai mea ua tatou a’oa’oina, ina ia lē ponā ai. Tolu, ia faatupu ai le “alofa ma galuega lelei.” (Epe. 10:24, 25) O le tele e faalaeiau ai i tatou

14. E faapefea ona fesoasoani sauniga faa-Kerisiano e tatou te faatatauina ai le faatonuga o loo i le Filipi 1:10?

Aiseā e mana’omia ai ona tatou faatumauiina se vaaiga sa’o i o tatou uso?

(Taga’i i le palakalafa e 8)

Ia sa'ili pea ni auala e faia ai so tatou sao atoatoa i le faiva
(Taga'i i le palakalafa e 17)

e uso, o le tuputupu a'e fo'i lenā o lo tatou alofa mo lo tatou Atua ma o tatou uso. Pe a faatumulia o tatou loto i le alofa mo Ieova ma o tatou uso, o le a tatou faia la le mea sili e 'alofia ai le faia o se mea e tausuai ai isi.

IA FAAUAU ONA "FAATUMUINA OUTOU I FUA O LE AMIOTONU"

¹⁵ Na tatalo faatauau Paulo mo Kerisiano i Filipi, ina '**ia faatumuina i fua o le amiotonu.**' (Fili. 1:11) E lē taumatea e aofia i "fua o le amiotonu" lo latou alolofa mo Ieova ma ona tagata. E aofia ai fo'i le talanoa atu i isi e faatatau i lo latou faatuatua iā Iesu, ma lo latou faamoemoe matagofie. O loo faaaogā i le Filipi 2:15 se isi faata'ita'iga, ia "susulu atu ai e pei o moli e faamalamalama a'i le lalolagi." E fetau lelei lenā faata'ita'iga, ona na faaigoa e Iesu ona soo "o le malamalama o le lalolagi." (Mata. 5:14-16) Na ia faatonuina

15. O le ā le uiga ia 'faatumuina i fua o le amiotonu?'

fo'i ona soo ina ia 'fai isi ma soo' ma toe faapea atu, o le a latou 'molimau i tulu'iga uma o le lalolagi.' (Mata. 28:18-20; Galu. 1:8) E tatou te 'fua mai le amiotonu,' pe a tatou faia se sao atoatoa i lenei galuega e sili ona tāua.

¹⁶ Po o le ā lava lo tatou tulaga, e mafai lava ona faasusulu atu lo tatou malamalama. I nisi taimi, o mea e foliga mai o ni faafitauli i le tala'ia o le tala lelei, e ono mafai ona avea ma avanoa e tala'i atu ai. O se faaa'oa'oga, na saisaitia le aposetolo o Paulo i se fale i Roma, a o tusi atu i Kerisiano i Filipi. E le'i taofia e na saisaitiaga lona molimau atu i ē na pu'ea o ia ma ē na asiasi ane. Na tala'i pea ma le maelega Paulo e ui i nei tulaga, ma na avea lenā ma mea e mautinoa ma lototetele ai uso "e tautatala atu ma le lē fefefe i le afioga a le Atua."—**Faitau le Filipi 1:12-14; 4:22.**

16. Ua faapefea ona faailoa mai e le Filipi 1:12-14, e mafai ona tatou faasusulu atu le malamalama e ui i tulaga faitatā? (Taga'i i le ata i le faavaa)

¹⁷ E to'atele o tatou uso ma tuafafine ua maua le avanoa e faata'ita'i ai i le faaa'oa'oga lototele a Paulo. E latou te nonofo i atunuu e lē sa'oloto le tala'i i nofoaga faitele, pe tala'i i le fale i le fale, o lea, e latou te sa'ili ai nisi auala e tala'i ai le tala lelei. (Mata. 10:16-20) I se tasi o na atunuu, na fautua atu le ovasia matāgaluega e mafai e tagata tala'i ta'ito'atasi, ona tala'i atu i o latou aiga, tuaoi, uō, o ē e a'o'oga ma faigaluega faatasi. I totonu o le lua tausaga, na faatupula'ia le aofa'i o faapotopotoga i lenā matāgaluega. Atonu e tatou te lē o nonofo i se atunuu e lē sa'oloto ona tala'i. Peita'i, e mafai ona tatou a'oa'oina se lesona tāua mai i le faaa'oa'oga a nei uso maelega: Ia sa'ili pea ni auala e tatou te faia ai se sao atoatoa i le faiva, ma ia mautinoa o le a foa'i mai e leova le malosi e fo'ia ai so o se faafitauli.—Fili. 2:13.

¹⁸ I nei taimi e sili ona tāua, se'i o tatou

17. Aumai se faaa'oa'oga i aso nei o le fua tele mai e ui i tulaga faigatā.

18. O le ā e tatou ona tatou maumaua'i e fai?

maumaua'i e faatatau le fautuaga faagaeina, o loo i le tusi a Paulo i Kerisiano i Filipi. Se'i o tatou faamautinoa mea e sili ona tāua, ia lē ponā, 'alofia le faia o se mea e tausuai ai isi, ma ia fua mai fua o le amiotonu. O le faia faapea, o le a faatuputeleina ai lo tatou alofa ma faamamaluina ai lo tatou Tamā alofa o leova.

FAAMATALAGA O ATA Itulau 11: I le galuega faamamā o le Maota mo sauniga, na tuu ai e Joe lana galuega na fai, ae talanoa atu i se uso ma lona atalii. E le'i fiafia ai Mike, le uso lea e faia le *vacuum*. E manatu Mike, 'e tatau ona fai se galuega a Joe ae aua le talanoa.' Mulimuli ane, na mātauina e Mike le agalelei o Joe e fesoasoani atu i se tuafafine matua. O lenei vaaiga faamāfanafanaloto, na faamanatu atu ai iā Mike e ao ona ia ua'i i uiga lelei o lona uso. **Itulau 12:** I se atunuu e lē sa'oloto Molimau a leova e tala'i ai, ua tala'i atu ma le faautauta e se uso le fe'au o le Malo i sē la te masani. Mulimuli ane, a o faia se mālōlōga i le galuega, ua molimau atu le uso i se tasi e la te faigaluega faatasi.

O LE Ā LAU TALI?

- O ā nisi o "mea e sili ona tāua?"
- E faapefea ona tatou lē ponā?
- E faapefea ona 'faatumuina tatou i fua o le amiotonu'?

PESE 67

“Ia Tala’i Atu le Upu”

AOTELEGA

E tatou te manana’o ia iloa e tagata o o tatou aiga leova, ae e latou te filifili pe auauna iā leova pe leai. O le a iloiloina i lenei mataupu mea e mafai ona tatou faia, ina ia faigofie ai ona faalogo mai o tatou aiga.

O le a Faaolaina i Latou e “Faalogo iā te Oe”

“Ia ua’i toto’a iā te oe lava ma lau a’oa’o atu. Ia e tumau ai i nei mea, auā o le faia faapea e faaolaina ai oe lava atoa ma i latou o faalogo iā te oe.”—1 TIMO. 4:16.

“I LE taimi lava na ou a’oa’oina ai le upu moni, na ou mana’o ai e matou te iai faatasi ma tagata o lo matou aiga i le Parataiso. Ou te mana’o fo’i ia matou auauna faatasi iā leova ma la’u tane o Wayne ma le ma tama tama,” o le tala lea a se tuafafine e igoa iā Pauline.* Pe e i ai nisi o lou aiga e le’i iloa leova, ma alolofa iā te ia? Atonu e tutusa ou faalogona ma faalogona o Pauline e faatatau i lona aiga.

² E lē mafai ona tatou faamalosiā tagata o o tatou aiga e talia le tala lelei, ae e tatou te faalaeiau i latou ina ia faalogo i le fe’au o le Tusi Paia. (2 Timo. 3:14, 15) Aiseā e tatau ai ona tatou molimau i tagata o lo tatou aiga? Aiseā e tāua ai ona faaalua le tigā alofa? O le ā e mafai ona tatou faia e fesoasoani ai i tagata o lo tatou aiga ia latou alolofa iā leova, e pei fo’i o i tatou? E faapefea ona fesoasoani la tatou faapotopotoga?

AISEĀ E TATAU AI ONA TATOU MOLIMAU I TAGATA O LO TATOU AIGA?

³ Ua toeitiiti ona aumaia lea e leova o le i’uga i lenei faiga o mea. E na “o ē ua saunia o latou loto mo le ola e faavavau” e

* Ua suia nisi igoa. I lenei mataupu, o le upu “aiga” e faasino atu i tagata o le aiga e lē auauna iā leova.

1. O ā o tatou faanaunauga mo tagata o o tatou aiga?
2. O ā fesili o le a tatou iloiloina i lenei mataupu?
3. I le 2 Peteru 3:9, aiseā e tatau ai ona tatou molimau atu i o tatou aiga?

faaolaina. (Gal. 13:48) E tatou te faaaluina le tele o taimi ma le malosi e tala’i ai i tagata ese i lo tatou vaipanoa, o se mea masani la lo tatou manana’o fo’i e auuuna faatasi iā Ieova ma o tatou aiga. O Ieova o lo tatou Tamā alofa, “e lē finagalo o ia e faaumatia se tasi, ae e finagalo ia oo uma lava i le salamō.” —**Faitau le 2 Peteru 3:9.**

⁴ E ao ona tatou manatua, e i ai le auala sa’o ma le auala sesē e faasoa atu ai le fe’au faasaoala. E ui e tatou te faautauta pe a tala’i i tagata ese, ae atonu e tatou te lē faautauta pe a tala’i i o tatou aiga.

⁵ Atonu e to’atele e faanoanoa pe a toe tepa i tua i le taimi muamua, na latou molimau ai i lo latou aiga, ma faapea ifo, ma’imau pe ana sa’o le auala na ou molimau ai iā i latou. Na fautua atu Paulo i Kerisiano: “Ia **lē aunoa** onoutou tautatala atu i upu e logolelei, ia faamāi i le masima, ina ia outou iloa le auala e tali atu ai i tagata ta’ito’atasi.” (Kolo. 4:5, 6) E lelei ona manatua leni fautuaga pe a talanoa atu i lo tatou aiga. A lē faia faapea, e ono i’u ai i lo tatou faasea o i latou, nai lo o le faalaeiau o i latou e faalogo mai.

O LE Ā E TATOU TE FAIA E FESOASOANI AI I TAGATA O LO TATOU AIGA?

⁶ **Ia faaalua le tigā alofa.** Na faapea mai Pauline lea na ta’ua i le amataga: “I le taimi muamua, e na o mea faaleagaga na ou mana’o e talanoa ai i lo’u to’alua. E leai ni talanoaga ‘faasamasamanoa.’” Peita’i, o lana tane o Wayne e itiiti sona iloa i le Tusi Paia, ma e lē malamalama i mea o loo talanoa atu

4. O le ā le mea sesē e tatou te ono faia pe a molimau atu i tagata o lo tatou aiga?

5. O le ā e ao ona manatua a o le’i taumafai e faasoa atu le upu moni i lo tatou aiga?

6-7. Aumai se faaa’oa’oga e faata’ita’i ai le mana’omia ona faaalua o le tigā alofa, i se paaga lē talitonu.

FAAOGĀ LA TATOU UPEGA TAFĀ’ILAGI E A’OA’O ATU AI

E mafai ona tosina mai tagata o lo tatou aiga ia iloa Ieova, e ala i a tatou upu ma gaoioiga, ma faasoa atu i ai a tatou lomiga faale-Tusi Paia. I le taimi ua te’a, na fiafia tagata e faitau i tusi, mekasini ma sāvali ua lomua. Peita’i, e to’atele tagata ua fiafia e faitau i luga o le initaneti. Ma o le to’atele e fiafia e matamata i vitiō. Ina ia fesoasoani i tagata o lo tatou aiga e iloa tagata o Ieova i le taimi e latou te manana’o ai ma fetau ma i latou, ia valaaulia i latou e asiasi i la tatou upega tafa’ilagi, pe matamata fo’i i nisi o polokalame o le masina i le TV i le Initaneti a Molimau a Ieova.

O lou tigā alofa ma lau amio o se molimau sili lea e mafai ona e avatu (Taga'i i palakalafa 6-8)

ai Pauline. I le manatu o Wayne, e foliga mai e pau le mea o loo mafaufau i ai Pauline, e na o lana lotu. Na popole la o ia i le auai o Pauline i se lotu mata'utia, ma ua faasesē ina ai.

⁷ Na ta'utino mai e Pauline, na faaalu le tele o lona taimi i afiafi ma faai'uga o vaiaso, e faatasitasi ai ma uso ma tuafafine faaleagaga i sauniga, tala'iga ma faatasitasiga faasamasamanoa. Na ta'ua e Pauline, “i nisi taimi e taunuu Wayne i le fale e ma te lē o i ai, ma na lagona ai lona tuua to'atasi.” E mautinoa na misia e Wayne lona to'alua ma le la tama. E na te lē o iloa tagata o loo latou faatasitasi, ma e foliga mai ua sili atu ona tāua iā Pauline ana uō fou nai lo o ia. Na faamata'u e Wayne Pauline o le a tatala le la faaipopoga. Pe e te mātāuina ni auala sa tatau ai iā Pauline ona faaalía le tigā alofa?

⁸ ***Avea oe ma faaa'oa'oga lelei.*** E masani lava, e sili ona ua'i mai tagata o lo tatou aiga i mea e tatou te ***faia*** nai lo o mea e tatou te ***fai atu ai.*** (Faitau le 1 Peteru 3:1, 2.) Na i'ua ina iloa e Pauline le sa'o o lenā manatu. Na ia faapea mai: “Na ou iloa le alofa o Wayne iā i ma'ua, ma e lē o mana'o e tatala le ma faaipopoga. Ae o lana faamata'u mai, na ou iloa ai e tatau ona amata ona ou faia mea i le auala a Ieova. Nai lo o le tautala soo, e mana'omia ona ou faataatia se faaa'oa'oga lelei i la'u amio.” E le'i toe faamalosia e Pauline ia Wayne e talanoa e faatatau i le Tusi Paia, ae ua amata ona la talanoa i mea e tutupu i le aso. Na mātāu e Wayne ua amata ona tausia e Pauline le filemu, ma ua usita'i le la tama. (Faata. 31:18, 27, 28) Ina ua mātāu-

8. I le 1 Peteru 3:1, 2, o le ā e sili ona ua'i mai ai tagata o lo tatou aiga?

ina e Wayne suiga lelei i lo latou aiga ona o le faatatauina o le fe'au mai i le Tusi Paia, na ia fia iloa ai fo'i la lenei fe'au mai i le Afioga a le Atua.—1 Kori. 7:12-14, 16.

⁹ **Ia fesoasoani pea i tagata o le aiga.** Na faataatia e Ieova le faaa'oa'oga mo i tatou. Ua tuuina mai “pea lava pea” e Ieova i tagata le avanoa, e mafai ai ona latou tali mai i le tala lelei ma latou maua ai le ola. (2 No. 36:15) Na ta'u atu e le aposetolo o Paulo ia Timoteo, ia tumau pea e fesoasoani i isi. Aisea? Auā o le faia faapea, e lē gata e faaolaina ai o ia, ae faapea fo'i i latou e faalogo ia te ia. (1 Timo. 4:16) E tatou te alolofa i tagata o lo tatou aiga, o le māfuaaga lea e tatou te manana'o ai ia latou iloa le upu moni i le Afioga a le Atua. Na i'u ina i ai se aafiaga lelei o faamatalaga ma gaoioiga a Pauline i lo latou aiga. Ua fiasia nei o ia e auauna faatasi ma lana tane. Ua avea i la'ua uma ma paeonia, ma ua auauna nei Wayne o se toeaina.

¹⁰ **Ia onosa'i.** Pe a faatatau i o tatou olaga tapulaa a le Atua, atonu o le a faigatā ai i tagata o lo tatou aiga ona talia o tatou talitonuga, ma le olaga fou o loo tatou ola ai. O le mea muamua e masani ona latou mātuaina, ua tatou lē toe auai i aso faamanatu, ma lē toe aafia i faiga faapolotiki. O nisi o le aiga atonu na amata o feita ia i tatou. (Mata. 10:35, 36) Ae e lē tataua ona tatou fiu ai. Afai e tatou te lē toe fesoasoani ia i latou ia malamalama i o tatou talitonuga, ua tatou faamasinoina la i latou, e lē aogā i ai le ola e faavavau. E le'i tofia i tatou e Ieova e avea ma faamasino, o le tofiga lenā na tuu atu ia Iesu. (Ioa. 5:22) Pe a onosa'i, e ono i'u ai ina faalogo mai tagata o lo tatou aiga

9. Aiseā e tāua ai lo tatou fesoasoani pea i tagata o lo tatou aiga?

10. Aiseā e mana'omia ai ona tatou onosa'i?

i le tatou fe'au.—Taga'i i le pusa “Faaogā la Tatou Upega Tafa'ilagi e A'oa'o Atua Ai”

¹¹ **Ia maumau'i ae faautauta.** (Faata. 15:2) Se'i iloilo le faaa'oa'oga a Alice. Na ia a'oa'oina le upu moni a o nofo i se isi atunuu e mamao ese mai i ona mātua, o ni tagata e lē talitonu i se Atua ma e aafia tele i faiga faapolotiki. Na vave ona ia iloa, e mana'omia ona ia ta'u atu ia i la'ua mea lelei na ia a'oa'oina. Na faapea mai Alice, “o le tuai e te faailoa atu ai i lou aiga mea ua e talitonu i ai ma au tapulaa, o le tele fo'i lenā o le faate'ia o i latou.” Na ia tusia ni tusi e fesili i ai i ona mātua i so la manatu, e faatatau i a'oa'oga a le Tusi Paia i mataupu e manatu e la te fiasia i ai, e pei o le alofa. (1 Kori. 13:1-13) Na ia faafetai i ona mātua i le tausia a'e ma le vaaia faaleleia o ia, ma na ia lafo fo'i i ai ni mea-alofa. Pe a asiasi atu i ona mātua, e na te faia mea uma e fesoasoani ai i lona tinā i galuega i le fale. I le amataga, e le'i fiasia mātua o Alice ina ua ia ta'u i ai ona talitonuga fou.

¹² A o i ai Alice i le fale a ona mātua, na pipii pea o ia i lana faasologa o le faitauga o le Tusi Paia. Na faapea mai Alice, “Na fesoasoani lea i lo'u tinā e malamalama ai i le tāua o le Tusi Paia ia te a'u.” I lenā taimi, na filifili le tamā o Alice e faitau le Tusi Paia, ina ia malamalama ai i le māfuaaga ua sui ai le mafaufau o lona afafine. Na ia mana'o fo'i e sa'ili se mea e sesē ai le Tusi Paia. Na ta'ua e Alice, “Na ou ave i ai le Tusi Paia, ma na ou tusia ai se faaupuga i totonu.” O le ā le i'uga? Nai lo o le maua o se mea e sesē ai le Tusi Paia, ae na matuā pā'ia lona loto i mea na ia faitau i ai.

¹³ E mana'omia ona tatou maumau'i ae faautauta, e tusa pe i'u ai i lo tatou onosaia o faafitauli. (1 Kori. 4:12e) Mo se faaa'oa'oga o

11-13. O le ā e tatou te a'oa'oina mai i le auala na feagai ai Alice ma ona mātua?

Alice, na ia onosaia teteega mai i lona tinā. “Ina ua ou papatiso, na faapea mai lo’u tinā o a’u o se ‘teine leaga.’” O le ā le auala na tali atu ai Alice? “Nai lo o le ‘alofia o le faafitauli, na ou faamatala atu ma le faaaloalo e lē toe suia la’u filifiliga i le avea ma Molimau a Ieova, ma ou te pipii pea i ai. Na ou taumafai e faamautinoa atu i lo’u tinā lo’u alofa tele iā te ia ma na ma fetagisi. Na ou kukaina fo’i se mea’ai manaia mo ia. Mai i lenā taimi, na amata iloa ai e lo’u tinā ua mafai e le Tusi Paia ona fesoasoani iā te a’u, e avea ai ma tagata lelei.”

¹⁴ E ono umi se taimi, faato’ā malamalama atoatoa tagata o lou aiga i le tāua iā i tatou o le auaunaga iā Ieova. O se faaa’oa’oga, ina ua filifili Alice e paeonia nai lo o le auai i se a’oga maualuga na manana’o i ai ona mātua,

14. Aiseā e lē tatau ai lava ona tatou lolo atu i omiga?

na toe tagi fo’i lona tinā. Ae na maumaua’i pea Alice. Na ia faapea mai, “Pe a e lolo atu i se omiga, e latou te ono faamalosiā fo’i oe e lolo atu i nisi omiga. Ae pe a e agalelei ma maumaua’i, atonu o le a faalogo mai nisi o lou aiga iā te oe.” O le mea lenā na tupu iā Alice. Ua paeonia uma nei ona mātua, ma ua auauna lona tamā o se toeaina.

E FAAPEFEA ONA FESOASOANI LA TATOU FAAPOTOPOTOGA?

¹⁵ Ua tosina mai e Ieova tagata iā te ia, e ala i “galuega lelei” a le faapopotoga Kerisiano. **(Faitau le Mataio 5:14-16; 1 Peteru 2:12.)** Pe afai e lē o se Molimau a Ieova lau paaga, pe ua ia feiloa’i i uso ma tuafafine o lau faapopotoga? Na valaaulia e Pauline

15. I le Mataio 5:14-16 ma le 1 Peteru 2:12, e faapefea i “galuega lelei” a isi ona fesoasoani i tagata o lo tatou aiga?

E faapefea ona fesoasoani le faapopotoga i tagata lē talitonu o lo tatou aiga? (Taga’i i palakalafa 15-16)

lea na ta'ua i le amataga, uso ma tuafafine i lo latou fale, ina ia mafai ai e lana tane o Wayne ona faamasani iā i latou. Na faamatala e Wayne le auala na fesoasoani ai se uso iā te ia, e malamalama i tulaga o Molimau a Ieova. “Na ave se aso mālōlō o le uso mai i lana galuega, e ma te matamata ai i se taaloga. Ma na ou faapea ifo, ‘e tutusa a ma’ua.’”

¹⁶ O se tasi auala sili ona lelei e fesoasoani ai i o lo tatou aiga, o le valaaulia lea o i latou i a tatou sauniga. (1 Kori. 14:24, 25) O le sauniga muamua na auai ai Wayne, o le Faamanatuga, auā na fai i le taimi na mānava ai galuega ma e puupuu fo'i le polokalame. Na ia faapea mai, “Ou te le'i malamalama i le lauga, ae na ou manatua tagata. Na latou faafeiloa'i ma faatalofa mai. Na ou lagonaina le moni o lo latou alofa.” E i ai se ulugalii na agalelei tele iā Pauline, na fesoasoani iā te ia ma lana tama i sauniga ma le tala'iga. Ina ua filifili Wayne e fia malamalama i talitonuga fou a Pauline, na ia talosaga atu i le tane a le tuafafine e fai sana su'esu'ega faale-Tusi Paia.

¹⁷ E tatou te faamoemoe e auai mai tagata o

16. Aiseā e tatau ai ona tatou valaaulia tagata o lo tatou aiga e auai i sauniga?

17. O le ā e lē tatau ona tatou tuua'ia ai i tatou lava, ma aiseā e lē tatau ai ona tatou fiu i tagata o lo tatou aiga?

lo tatou aiga e tapua'i faatasi iā Ieova. Peita'i, e ui i a tatou taumafaiga uma e fesoasoani iā i latou e avea ma auauna a le Atua, ae atonu e lē ō mai i le upu moni. Pe afai o le tulaga lenā, e lē tatau ona tuua'ia i tatou i a latou filifiliga. O le mea moni, e lē mafai ona tatou faamalosia se tasi e talia o tatou talitonuga. E ui i lea, aua ne'i o tatou manatu faatauvaavaa i le i ai o ni taa'ina lelei i lou aiga, a o latou vaai atu i lou fiafia e auauna iā Ieova! Ia tatalo mo i latou, talanoa i ai i se auala faautauta ma aua le fiu e fesoasoani atu. (Galu. 20:20) Ia e mautinoa o le a faamanuia Ieova i au taumafaiga. Ma pe a filifili lou aiga e faalogologo iā te oe, o le a faasaoina i latou!

FAAMATALAGA O ATA Itulau 15 (pusa): O se uso talavou o loo fesoasoani e fai le taavale a lona tamā lē talitonu. I se taimi talafeagai, o loo ia faaali atu se vitiō mai i le jw.org. **Itulau 16:** O loo faalogologo lelei atu se tuafafine, a o faamatala mai e lana tane lē talitonu le pisi o lona aso. Mulimuli ane, na taaalo faatasi ma lona aiga. **Itulau 18:** Na valaaulia e se tuafafine i lona aiga nisi mai i lana faapotopotoga. Na latou naunau moni e faamasani i le tane a le tuafafine. Mulimuli ane, na auai le tane i le Faamanatuga faatasi ma lana avā.

EE FAAPEFEA ONA TATOU FAAALIA UIGA NEI PE A FEAGAI MA TAGATA O LO TATOU AIGA?

■ Tigā alofa

■ Onosa'i

■ Faautauta

PESE 38

E na te Faamalosia Oe

AOTELEGA

E iai taimi, e ono tuua ai e uso ma tuafāfine o loo i le auaunaga faataimi atoa o latou tofiga, pe maua fo'i ni tofiga fou. O le a talanoaina i lenei su'esu'ega lu'i e latou te fesaga'ia, ma auala e fesoasoani ai iā i latou ina ia faafaigofie ona faamasani i suiga fou. O le a talanoaina ai fo'i mea e mafai ona fai e isi e faala-eiau ma lagolagosua ai, faapea ta'iala e mafai ona fesoasoani iā i tatou uma e fesaga'ia suiga.

O Auala e Faamasani ai i se Tofiga Fou

“Auā e lē amiolētonu le Atua e na te lē faagalogalo ai la outou galuega, ma le alofa ua outou faali mai i lona suafa.”—EPE. 6:10.

NA TA'UA e Robert ma Mary Jo e faapea, “Ina ua mavae tau-saga mata'ina e 21 talu ona ma auauna o ni misionare, ae mama'i uma loa o ma mātua. Na ma fiafia e tausi i latou, ae sa ootia o ma faalogona ona ua tuua le mea na pele i o ma loto.”

² Na faamatala fo'i e William ma Terrie e faapea, “Ina ua ma iloa ane ua lē mafai ona toe faaauau i lo ma tofiga ona ua ma mama'i, na ma fetagisi ma faapea ane, ua muta lo ma faamoe-moega e auauna iā leova i se isi atunuu.”

³ Na faapea mai Aleksey, “Na matou iloa na manana'o ta-gata tetee e tapuni le ofisa o le lālā, ae ina ua tapunia ma matou tuua Peteli, na faate'ia ai lava i matou.”

⁴ E faitau afe fo'i tagata Peteli ua tuua o latou tofiga, ma isi ua maua tofiga fou.* E ono faigatā i nei uso ma tuafāfine faa-maoni, ona tuua tofiga e pele iā i latou. O le ā e mafai ona fesoasoani iā i latou e fesaga'ia ai suiga? E faapefea ona e fe-soasoani iā i latou? O tali i nei fesili, e mafai ona fesoasoani iā i tatou uma e fesaga'ia ai suiga o tulaga o mea i le olaga.

* E faapena fo'i uso ta'imua ua matutua, e to'atele i latou ua faamatuu atu o latou tiute tauave i uso talavou. Taga'i i mataupu, “Kerisiano Matutua—E Tautele iā leova lo Outou Faamaoni” i *Le Olomatamata* o Setema 2018, ma le “Ia Faatumaaina le Filemu o le Ma-faufau pe a Suia o Tatou Tulaga” i *Le Olomatamata* o Oketopa 2018.

1-3. O ā ni māfuaaga e ono suia ai tofiga o i latou o loo i le auaunaga faataimi atoa?

4. O ā fesili o le a tatou talanoaina i lenei su'esu'ega?

LE AUALA E FEAGAI AI MA SE SUIGA

⁵ Pe e tatou te galulue i le fanua po o le Peteli, e mafai lava ona tatou atia'e le alofa mo tagata ma le fiafia i le vaipanoa o loo tatou auauna ai. Pe a iai se māfuaaga e tuua ai se tofiga, e tatou te lagona le faanoanoa. E tatou te misia uso ma tuafāfine, popole iā i latou, aemaise lava pe afai na tuua o tatou tofiga ona o sauāga. (Mata. 10:23; 2 Kori. 11:28, 29) E lē gata i lea, o le iai i se tofiga fou po o le toe fo'i i aiga, e masani ona tatou popole ona o tū ma aganuu. Ua faapea mai Robert ma Mary Jo, "Ua fou iā i ma'ua le matou aganuu ma le tala'i atu i le ma'ua lava gagana. Ua pei i ma'ua o ni tagata ese." O nisi ua suia o latou tofiga, e ono faafuase'ia ona feagai ma faafitauli tau tamaoaiga. E latou te ono lagona le lē mautonu, popole ma le lotovai. O le ā e fesoasoani iā i latou?

⁶ **Ia mafuta vavalalata iā Ieova.** (Iako. 4:8) E faapefea ona tatou faia faapea? E ala i le maufaatuatuaina o ia o "Le Faafofoga tatalo." (Sala. 65:2) Ua faapea mai le Salamo

5. O ā auala e aafia ai i tatou pe a sui se tofiga?

6. E faapefea ona tatou mafuta vavalalata iā Ieova?

62:8, "Ia outou sasaa atu iā te ia mea o loo i o outou loto." E mafai e Ieova ona "fai o mea e matuā sili atu i lo o mea tatou te talosaga atu ai pe e mafaufau i ai." (Efe. 3:20) E lē na o mea e tatou te talosaga patino iā Ieova e tali mai ai. Ae e ono tali mai fo'i Ieova i se auala e tatou te le'i faatalitalia pe mafaufauina, ina ia fo'ia ai o tatou faafitauli.

⁷ Ina ia mafuta vavalalata atu pea iā Ieova, ia faitau e lē aunoa le Tusi Paia ma mafaufau loloto i ai. Ua faapea mai sē na avea ma misi-onare, "Ia tumau pea i lau faasologa masani o le tapua'iga a le aiga, ma sauniuni mo sauniga e pei lava ona sa e faia muamua." E lē gata i lea, ia fai se sao atoatoa i le tala'ia o le tala lelei i lau faapotopotoga fou. E manatua e Ieova i latou o loo auauna pea ma le faamaoni iā te ia, e tusa pe ua lē mafai ona latou faia mea uma na latou faia muamua.—**Faitau le Eperu 6:10-12.**

⁸ **Ia faafaigofie lou olaga.** Aua ne'i avea

7. (a) O le ā e fesoasoani iā i tatou e mafuta vavalalata ai pea iā Ieova? (e) I le Eperu 6:10-12, o le ā e i'u i ai pe a faaaua ona tatou auauna iā Ieova ma le faamaoni?

8. E faapefea ona fesoasoani le 1 Ioane 2:15-17 e faafaigofie ai lou olaga?

Aiseā e ono avea ai le tuua o se tofiga ma se lu'i iā i latou o loo auauna faatami atoa? (Taga'i i le palakalafa e 5)

E tāua lo tatou mafuta vavalalata iā Ieova ma maufaatuatuaina o ia (Taga'i i palakalafa e 6-7)

popolega o le lalolagi a Satani, ma itu e “fentina’iina” ai au gaoioiga faaleagaga. (Mata. 13:22) Ia teena omiga mai i le lalolagi, po o uō ma tauaiga ina ia sa’ili le tele o le tamaoiga i lenei faiga o mea a Satani. **(Faitau le 1 Ioane 2:15-17.)** Ia maufaatuatuaina Ieova, o lē ua folafola mai e na te saunia mea e faamalieleina ai o tatou mana’oga faaleagaga, tau faalogona ma le faaletino “i le taimi e tatau ai.”—Epe. 4:16; 13:5, 6.

⁹ **‘Alofia le faia o aitalafu e lē mana’omia. (Faitau le Faataoto 22:3, 7.)** E tele tupe alu pe a siitia, ma e faigofie lava ona fai ai ni aitalafu. Ina ia faaitiitia le nofo aitalafu, ia faateete le aitalafu mai o mea e lē o mana’omia moni. Pe a lē mautonu o tatou faalogona ona

9. I le Faataoto 22:3, 7, aiseā e tāua ai le ‘alofia o aitalafu e lē mana’omia ma o le ā e fesoasoani iā i tatou e faia ai filifiliga atamai?

o le tausia o ē pele ua mama’i, e ono faigatā la ona filifili po o le a le telē o le aitalafu e fai. I na tulaga, e ao ona manatua o le “tatalo ma le faatoga,” e mafai ona fesoasoani iā i tatou e faia ai filifiliga atamai. E tali Ieova i a tatou tatalo, e ala i le foa’i mai o le filemu e ‘leoleolina ai o outou loto ma mafaufau,’ ina ia fesoasoani ai iā i tatou e faia faai’uga sa’o. —Fili. 4:6, 7; 1 Pete. 5:7.

¹⁰ **Ia faatumauina ni faia lelei.** Ia ta’u atu ou faalogona ma mea na e tofo iai i au uō vavalalata, aemaise i latou e ono tutusa lu’i ma mea na latou olioli ai ma mea fo’i na oo iā i tatou. O le faia faapea, e mafai ona faaleleia ai ou faalogona. (Fai. 4:9, 10) O au uō na iai i lou tofiga muamua, e tumau pea ona avea ma au uō. I lou tofiga fou, e mana’omia ona iai ni au uō fou. Ia manatua, e mana’omia ona e faaleuō ina ia maua ai se uō. E faapefea ona e atia’e ni faauōga fou? Ia faasoa atu i isi le tele o mea lelei na tutupu i lau auunaga, ina ia latou iloa ai le olioli ua e mauaina i le auunaga iā Ieova. E tusa pe e lē malamalama isi i le faapotopotoga i lou maelega i le auunaga faataimi atoa; ae e tosina mai isi i au faaa’oa’oga lelei ma avea ai i latou ma uō lelei. Ae ia manatua, aua ne’i faaua’i mai isi i mea ua e ausia, ma aua fo’i e te taula’i i ou faalogona lē lelei.

¹¹ Pe a tuua lo oulua tofiga ona ua gasegase lau paaga, aua e te tuua’ia o ia. Ae afai o oe na ma’i, aua e te tuua’ia oe e faapea ua lē tau-lau lo oulua tofiga ona o oe. Ia manatua, ua avea oulua ma “tino e tasi,” ma na lua tautō iā Ieova e tausia e le tasi le isi po o ā lava tulaga e oo iai. (Mata. 19:5, 6) Afai na tuua lo oulua tofiga ona o se ma’itaga e le’i

10. E faapefea ona atia’e ni faauōga fou?

11. E faapefea ona faatumauina pea le fiafia i lau faaipopoga?

AUALA E MAFAI ONA FESOASOANI AI LE FAAPOTOPOTOGA

Avatu se fesoasoani talafeagai
(Taga'i i le palakalafa e 13)

Faaafia i lau faiva i latou
ua toe maua ni tofiga fou
(Taga'i i le palakalafa e 14)

faatatalitalia, ia faamautinoia i lo oulua alo e sili ona tāua o ia nai lo o le tofiga. Ia faamautinoia atu pea i la oulua tama, o ia “o se tau'i” mai i le Atua. (Sala. 127:3-5) I le taimi e tasi, ta'u atu iā te ia faamanuiaga na maua mai i lo oulua tofiga. O le faia faapea, e mafai ona uuna'ia ai lo oulua alo e faaogā lona ola mo le auunaga iā Ieova e pei ona sa oulua faia.

LE AUALA E FESOASOANI AI ISI

¹² O le mea moni, e tele faapopotoga ma tagata tā'ito'atasi o loo fesoasoani iā i latou i le auunaga faataimi atoa, ia tumau pea i o latou tofiga. E latou te faia faapea e ala i le faalaeiau o ē i le auunaga faataimi atoa, e faaauau i a latou tofiga. E latou te avatu se fesoasoani tau tupe ma mea faitino, pe fesoasoani fo'i i le tausiana o o latou aiga. (Kala. 6:2) Afai e maua e i latou e galulue faataimi atoa se tofiga fou i la outou faapopotoga, aua ne'i manatu ua lē taulau pe ua a'oa'ia fo'i i latou.* Nai lo o lea, ia fesoasoani iā i latou ia faigofie ona faamasani i o latou tofiga fou. Ia faafeiloa'i ma le māfana i latou ma faamālō iai mo galuega na latou faia, e tusa lava pe ua itiiti mea ua latou faia ona o ma'i. Ia faamasani iā i latou. Ia a'oa'o mai ai fo'i i le tele o o latou tomai, o a latou toleniga ma lo latou poto masani.

¹³ I le taimi muamua, e ono mana'omia e i latou ua maua tofiga fou le fesoasoani i ni

* E tatou i toeaia o le faapopotoga na galulue muamua ai, ona vave fai se tusi faafeiloa'i i le faapopotoga fou, ina ia vave faaauau ai le auunaga faapaonia, o se toeaia, po o se auuna o le faiva.

12. (a) E faapefea ona tatou fesoasoani iā i latou i le auunaga faataimi atoa e faaauau pea i o latou tofiga? (e) E faapefea ona tatou fesoasoani iā i latou i le auunaga faataimi atoa, ia faigofie ona faamasani i o latou tofiga fou?

13. O le ā le fesoasoani e mafai ona tatou avatu mo i latou e maua se tofiga fou?

mea e nonofo ai, auala o femalagaa'iga, galuega ma isi mana'oga masani. E latou te ono mana'omia fo'i faamatalaga fou, e faatatau i le tofogiina o lafoga ma le faia o inisiua. Ia manatua, o le mea e sili ona tāua, e latou te lē manana'o e tatou te misi alofa atu, ae ia tatou malamalama i o latou tulaga. Atonu o loo latou tauivi ma faafitauli i le soifua mālōlōina a se tauaiga, po o i latou fo'i. Pe atonu fo'i o loo faavauvau ona o le maliu o sē e pele iā i latou.* Ma atonu o loo mafatia pe nanā fo'i o latou foliga faanoanoa, ona o le motusia o le mafutaga ma o latou aiga faaleagaga i le tofiga sa iai muamua. E umi se taimi o tau fo'ia ona faalogona ootia ma le lē mautonu.

¹⁴ I le taimi nei, o a outou faaa'oa'oga ma le lagolagosua, e fesoasoani lea iā i latou e faamasani ai. Na faapea mai se tuafafine na au-

* Taga'i i le faasologa o mataupu "Fesoasoani mo Ē e Faavauvau" i le *Ala Mai!*, Nu. 3 2018

14. Na faapefea ona fesoasoani le 'autala'i i se tuafafine e faamasani ai i lona tofiga fou?

auna i se atunuu mo le tele o tausaga, "I lo'u tofiga na iai muamua, na ou faia i aso uma su'esu'ega faale-Tusi Paia. Ae i lo'u tofiga ua iai nei, e faigatā tele ona maua se avanoa e faitau ai se mau, pe faaali fo'i se vitiō i le tala'iga. Ae na valaaulia a'u e le 'autala'i o la'u faapotopotoga fou, e matou te ō e fai a latou asiga ma su'esu'ega. O le maelega, ma le lototetele o nei uso ma tuafafine e fai a latou su'esu'ega faale-Tusi Paia e aga'iga'i i luma, na ou maua ai se vaaiga sa'o. Na ou a'oa'oina le auala e amata ai ni talanoaga i le oganuu fou. O nei mea uma na ou toe maua ai le fiafia."

IA AGA'IGA'I PEA I LUMA!

¹⁵ E mafai ona e taulau i lou tofiga fou. Aua ne'i e manatu ua sui lou tofiga, ona ua e lē taulau i le tofiga na e iai. Ia manatunatu i auala o loo fesoasoani mai ai Ieova iā te oe, ma faauau pea ona tala'i. Ia faaa'oa'o i le faatuatua o Kerisiano i le ulua'i senituri. Po o fea lava na latou iai, ae na ō atu "i le nuu, ma

15. E faapefea ona e taulau i lou tofiga fou?

Sa'ili auala e faalautele ai lau faiva i la outou oganuu

(Taga'i i palakalafa e 15-16)

folafola atu le tala lelei o le afioga a le Atua.” (Gal. 8:1, 4) O au taumafaiga e tala’i pea le tala lelei e ono maua ai i’uga lelei. O se faa-a’oa’oga, o paeonia na tutuliese mai i se atunuu, na siitia atu i se atunuu tuaoi, lea na tele ai le mana’oga i le gagana e tautatala ai paeonia. I ni nai masina, ae ua to’atele tagata fiafia.

¹⁶ “O le olioli mai iā Ieova, o lo outou malosi lea.” (Nee. 8:10) O lo tatou olioli sili e maua i le iai o se faiā lelei ma Ieova, ae lē o tofiga e tusa pe e pele iā i tatou. O lea, ia faaauau ona savavali faatasi ma Ieova, sa’ili atu iā te ia mo le atamai, puipuiga, ma lana lagoonosua. Ia manatua, na e matuā fiafia i lou tofiga na i ai ona sa tuu atoa lou loto e fesoasoani i tagata i lenā vaipanoa. Ia tuu atoa fo’i la lou loto i lou tofiga fou, ma taula’i atu i auala e fesoasoani ai Ieova e te maua ai le fiafia.—Fai. 7:10.

¹⁷ E tatau ona tatou manatua o la tatou auaunaga iā Ieova e tumau e faavavau, ae o o

16. E faapefea ona e maua le olioli i lou tofiga fou?

17. O le ā e tatau ona manatua e faatatau i o tatou tofiga i le taimi nei?

tatou tofiga i le taimi nei e lē tumau. I le lalolagi fou atonu o i tatou uma o le a suia tofiga. Na talitonu Aleksey, o mea o loo tutupu iā te ia i le taimi nei, ua sauniunia ai o ia i suiga i le lumana’i. Na ia faapea mai, “Na ou iloa e moni Ieova ma le lalolagi fou, ae foliga e mamao i la’u vaai. I le taimi nei, ua i o’u luma Ieova ma ua matuā latalata mai le lalolagi fou.” (Gal. 2:25) Po o ā lava o tatou tofiga, ia faaauau pea ona savavali faatasi ma Ieova. E na te lē tuua lava i tatou, ae o le a ia fesoasoani mai e maua le olioli i so o se mea e tatou te faia po o fea lava e auauna ai.—Isa. 41:13.

FAAMATALAGA O ATA Itulau 21: Ua tuua faamalosi e se ulugalii misionare le la galuega i se atunuu na galulue ai, ae faamavae atu ma loimata i le faapotopotoga. **Itulau 22:** O le ulugalii lava lea e tasi ua toe fo’i i lo la atunuu, o loo tatalo faatauana iā Ieova mo se fesoasoani e fesaga’ia ai faafitauli. **Itulau 24:** Ua toe faaauau le auaunaga faataimi atoa a le ulugalii ona o le fesoasoani a Ieova. O loo la faaogāina le gagana na a’oa’o’ina a o avea ma misionare, e faasoa atu ai le tala lelei i ē na siitia ane i le oganuu a le la faapotopotoga fou.

O LE Ā LAU TALI?

■ O le ā e fesoasoani iā i tatou pe a sui se tofiga?

■ E faapefea ona tatou fesoasoani i isi ua maua se tofiga fou?

■ E faapefea ona tatou faaauau pea i le auaunaga iā Ieova?

FAATUATUA

O se Uiga e Faamalosia Ai

ALOFA
OLIOLI
FILEMU
FAAPALEPALE
AGALELEI
MATAALOFA
FAATUATUA
AGAMALU
AMIO PULEA

E MALOSI tele le faatuatua. Mo se faata'ita'iga, e ui ina mana'o Satani e fasiotia i tatou i le itu faaleagaga, ae o le faatuatua e fesoasoani iā i tatou e "tineaia ai aū fanafana mū uma a lē o loo leaga." (Efe. 6:16) A iai le faatuatua, e mafai ona tatou fesaga'ia faafitauli e pei o ni mauga. Na fetalai Iesu i ona soo e faapea: "Afai e pei lo outou faatuatua o le fatu o le sinapi, tou te fai atu i lenei mauga, 'la siitia oe i o,' ona siitia ai lea." (Mata. 17:20) Talu ai e mafai e le faatuatua ona faamalosia lo tatou itu faaleagaga, e tāua la ona tatou iloilo ina nei fesili: O le ā le faatuatua? E faapefea ona aafia lo tatou faatuatua ona o o tatou loto? E faapefea ona faamalosia lo tatou faatuatua? Ma o ai e tatau ona tatou faatuatua i ai?—Roma 4:3.

O LE Ā LE FAATUATUA?

E sili atu mea e aafia i le faatuatua nai lo o le tau ina talitonu pe talia le mea moni mai i le Tusi Paia, auā "e talitonu fo'i temoni [e iai le Atua] ma latou tetemū." (Iako. 2:19) O le ā la le faatuatua?

E lua vala o loo faamatala ai e le Tusi Paia le faatuatua. **Muamua**, "O le faatuatua, o le faatalitali lea ma le mautinoa i mea ua faamoemoe i ai." (Epe. 11:1a) Pe a iā te oe le faatuatua, e te talitonu atoatoa e moni fetalaiga uma a leova ma o le a faataunuaina. O se faa'oa'oga, na fetalai leova i tagata Isaraelu: "Afai e tou te mafaia ona lepeti la'u feagaiga ma le ao, ma la'u feagaiga ma le pō, ina ia lē toe iai se ao po o se pō i o latou taimi, e faapena fo'i ona mafai ona lepeti la'u feagaiga ma Tavita la'u auauna." (Iere. 33:20, 21) Pe e te popole ne'i lē oso a'e pe goto ifo le lā, ma leai ai ni pō po o

ni ao? Afai e te talitonu i le tulafono o le natura lea e mafai ona maua ai ao ma pō, ma taamilo ai le lalolagi i le lā, pe e te talitonu fo'i la o le a faataunuaina e Lē na faia na tulafono ana folafolaga? loe!—Isa. 55:10, 11; Mata. 5:18.

Lua, o le faatuatua "o le faamaoniga manino lea o mea moni e ui ina e lē o vaaiā." O loo faamatalaina le faatuatua "o le faamaoniga manino," po o faamaoniga e maufaatuatua ina o mea e lē o vaaiā e mata, ae e iai moni lava. (Epe. 11:1e) I le ā le itu? Pe a faapea e fesili atu se tamaitiiti iā te oe. 'E faapefea ona e iloa e iai moni le 'ea?' E ui e te le'i vaaitino i le 'ea, ae e te ono taumafai e ta'u atu i le tamaitiiti faamaoniga e iai le 'ea, e pei o le mānava, minoi o laulaau ona o le savili, ma isi faamaoniga. E talitonu loa le tamaitiiti i na faamaoniga, ona ia talia loa lea o le iai moni o se mea e na te lē o vaaiā. I se tulaga talitutusa, o le faatuatua e faavae i faamaoniga moni.—Roma 1:20

E TĀUA LE SA'O O LE LOTO

Talu ai e faavae a'e le faatuatua i faamaoniga, e tatau ona iai muamua i se tasi "le poto sa'o i le upu moni" ina ia maua ai le faatuatua. (1 Timo. 2:4) Ae e lē lava lenā. Na tusi le aposetolo o Paulo: "**Auā o le loto** e faatuatua ai." (Roma 10:10) E lē tau ina talitonu i le mea moni se tagata ae na te faatāua fo'i. O le faia la faapea, e faato'ā mafai ai ona uuna'ia o ia e faaalai le faatuatua, o lona uiga ia ola e ōgatusa ma le upu moni. (Iako. 2:20) O se tagata e lē lotofaafetai mo le upu moni, e ono teena faamaoniga maufaatuatua ina pe afai e lotomaa e taofimau i ona lava manatu, pe fai faa-

molemolega ina ia faamalie ai ona tu'inauga. (2 Pete. 3:3, 4; luta 18) O le māfuaaga lea, na le'i mafai ai ona atia'e le faatuatua e i latou uma na molimauina vavega i taimi o le Tusi Paia. (Nu. 14:11; Ioa. 12:37) E fesoasoani le agaga paia o leova, e faatupu le faatuatua i loto o tagata e fiafia i le mea moni nai lo o pepelo.—Kala. 5:22; 2 Tesa. 2:10, 11.

LE AUALA NA ATIA'E AI E TAVITA LE FAATUATUA MALOSI

O le tupu o Tavita o se tasi na faaalua le faatuatua malosi. (Epe. 11:32, 33) Peita'i, e lē o tagata uma i le aiga o Tavita na iai lenā faatuatua. Mo se faaa'oa'oga, o Eliapo le uso matua o Tavita, e i ai se mea na tupu na iloa ai le leai o sona faatuatua. Na ita iā Tavita a o taumafai Tavita e tali atu i le lu'i a Koliata. (1 Samu. 17:26-28) E leai se tasi e fanau mai ma le faatuatua, e lē o se uiga fo'i e tuufaasolo mai i mātua, o lea na maua le faatuatua o Tavita i le iai o lana faiā ma le Atua.

I le Salamo e 27, o loo faailoa mai e Tavita le auala na ia maua ai le faatuatua malosi. (Fuai. 1) Na **mafaufau loloto** Tavita i mea na tutupu iā te ia ma le auala na feagai ai leova ma ona fili. (Fuai. 2, 3) Na ia matuā **talisapaia** le faatulagaga a leova mo le tapua'iga. (Fuai. 4) Na **tapua'i** Tavita i le Atua faatasi ma uso talitonu i le malumalu. (Fuai. 6) Na naunau o ia e sa'ili atu iā leova i le **tatalo**. (Fuai. 7, 8) Na mana'o fo'i Tavita e **faatonuina** o ia i ala o le Atua. (Fuai. 11) Sa matuā tāua lenei uiga iā Tavita, o lea na ia faapea mai ai: “Pe ana ou lē faatuatua i le vaai atu i le lelei o leova i le nuu o tagata ola, semanū ua leai so'u faamoemoe!” —Fuai. 13.

LE AUALA E FAAMALOSIA AI LOU FAATUATUA

E mafai ona e maua le faatuatua e pei ona sa iai iā Tavita, pe afai e te faaa'oa'o i uiga lelei ma masaniga o loo i le Salamo e 27. Talu ai o le faatuatua e faavae a'e i le poto sa'o, o le tele la e te su'esu'eina ai le Afioga a le Atua ma lomiga faale-Tusi Paia,

E pei ona tatou talitonu e lē mafai ona mavae le ao ma le pō, e tatou te talitonu fo'i o le a taunuu moni lava le finagalo o le Atua

o le faigofie fo'i lenā ona atia'e o lenei vala o le fua o le agaga o le Atua. (Sala. 1:2, 3) A o e su'esu'e, ia faaalu se taimi e mafaufau loloto ai. O le mafaufau loloto e pei o se eleele e tupu a'e ai lo tatou lototalisapaia. A o faateleina lo tatou lototalisapaia o leova, e faateleina fo'i lo tatou naunau e faaalua le faatuatua, e ala i le tapua'i atu iā te ia i sauniga a le faapotopotoga, ma faalauiloa i isi lou faamoemoe. (Epe. 10:23-25) E tatou te faaalua fo'i le faatuatua pe a “tatalo e lē aunoa, ma ia aua le faavaivai.” (Luka 18:1-8) O lea, ia “tatalo e lē aunoa” iā leova, ma mautinoa e “manatu mamafa mai o ia iā te outou.” (1 Tesa. 5:17; 1 Pete. 5:7) O le faatuatua e uuna'ia ai i tatou e gaoioi, ma o gaoioiga e faamalosia ai lo tatou faatuatua.—Iako. 2:22.

IA FAATUATUA IĀ IESU

I le pō a o lumana'i lona maliu, na fetalai atu Iesu i ona soo: “Ia faatuatua i le Atua, ma ia

faatuatua mai fo'i iā te a'u." (Ioa. 14:1) O lea, e tatau ona tatou faatuatua e lē na o leova, ae faapea fo'i iā Iesu. E faapefea ona e faatuatua iā Iesu? Se'i o tatou talanoaina ni auala se tolu.

Muamua, ia vaai i le taulaga togiola o se mea-alofo patino a le Atua mo oe. Na faapea mai le aposetolo o Paulo: "Ou te ola ai i le faatuatua i le Alo o le Atua, o lē na alofa mai iā te a'u ma foa'iina mai lona ola mo a'u." (Kala. 2:20) Pe a e faatuatua iā Iesu, ua e talitonu atoatoa e aogā le togiola iā te oe, o le faavae mo le faamagaloina o au agasala, aumaia ai le faamoemoe o le ola e faavavau, ma o le faamaoniga sili o le alofa o le Atua mo oe. (Roma 8:32, 38, 39; Efe. 1:7) O le a faamalositia ai oe ina ia faaauau ona teena ou faalogona sesē, e faatatau iā te oe lava.—2 Tesala. 2:16, 17.

Lua, ia faalatalata iā leova i le tatalo e faavae i le taulaga a Iesu. O le togiola, ua mafai ai ona tatou tatalo iā leova "ma le sa'olotoga e tautatala atu ai i le nofoālii o le agalelei faifua, ina ia tatou maua ai le alofa mutimutivale ma le agalelei faifua o le Atua e fesoasoani mai i le taimi e tatau ai." (Epe. 4:15, 16; 10:19-22) O le tatalo, e faamalositia

ai lo tatou faanaunauga e teena faasoosoga e faia le agasala.—Luka 22:40.

Tolu, ia usita'i iā Iesu. Na tusi le aposetolo o Ioane: "O lē e faatuatua i le Alo e maua e ia le ola e faavavau. A o le tagata e lē ususita'i i le Alo, e lē maua e ia le ola, ae tumau pea le to'asā o le Atua iā te ia." (Ioa. 3:36) Ia mātāu na matuā faaeseese e Ioane le faatuatua mai i le lē ususita'i. O lea, e te faaalua le faatuatua iā Iesu pe a e usita'i iā te ia. E te usita'i iā Iesu e ala i le mulimuli i "le tulafono a le Keriso," o lona uiga o ana a'oa'oga ma faatonuga uma. (Kala. 6:2) E te usita'i fo'i iā Iesu, pe a e faalogo i le ta'ita'iga ua ia saunia e ala mai i "le pologa faamaoni ma le faautauta." (Mata. 24:45) O le ususita'i iā Iesu, o le a e maua ai le malosi e onosaia ai faafitauli e pei o matagi malolosi.—Luka 6:47, 48.

"IA ATIA'E IĀ TE OUTOU I LO OUTOU FAATUATUA E SILI ONA PAIA"

Na iai se taimi na alaga leotele atu ai se tamāloa iā Iesu: "Ua ou faatuatua! Ia e fesoasoani mai ina ia malosi lo'u faatuatua!" (Mare. 9:24) Na iai i le tamāloa sina faatuatua, ae na ia faamaulalo e iloa na mana'omia ona faateleina lona faatuatua. I le pei o lenā tamāloa, e iai se taimi o le a mana'omia ai ona faateleina lo tatou faatuatua. Ma e mafai ona faamalositia lo tatou faatuatua i le taimi nei. Ua tatou a'oa'oina, e faamalositia le faatuatua pe a su'esu'e i le Afioga a le Atua ma mafaufau loloto i ai, lea e faalolotoina ai lo tatou lototalisapaia mo leova. O le a faatuputeleina fo'i lo tatou faatuatua pe a tapua'i iā leova, faalauiloa atu lo tatou faamoemoe i le lautele ma finafinau i le tatalo faatasi ma o tatou uso talitonu. E lē gata i lea, pe a faamalositia lo tatou faatuatua, e tatou te maua le tau sili. Ua uuna'ia e le Tusi Paia i tatou: "Le 'aupele e, ia atia'e iā te outou i lo outou faatuatua e sili ona paia . . . ia outou faatumau iā te outou i le alofa o le Atua."—Iuta 20, 21.

O le ā le uiga o le faatuatua iā Iesu?

IOANE LE PAPATISO

O se Lesona i le Faatumauna o le Olioli

PE NA e moomoo i se faaeaga i le faapotopotoga ae e lē mafai ona e ausia i lenei taimi? Atonu o se faaeaga o loo faia e se tasi. Pe atonu fo'i o se tofiga o le auunaga, po o se faaeaga na e faia i le taimi ua te'a. Peita'i ona o le soifua matua, ma'i, faafitauli tau tupe po o tiute tauave i le aiga, ua faaitiitia ai mea e mafai ona e faia. Po o suiga fo'i i le faalapopotoga, ua māfua ai ona faamatuu ese lou faaeaga lea ua leva na e galue ai. Po o le ā lava le māfuaaga, ae e te ono lagona e pei e te lē o faia mea uma sa e moomoo e fai i le auunaga i le Atua. I na tulaga, e malamalama fo'i pe a e lagona le lē fiafia i nisi taimi. O lea, e faapefea ona teena le totō i o tatou loto o faalogona lē lelei, e pei o le lotovaivai, lototigā po o le ita? E faapefea ona faatumauna lou olioli?

E mafai ona tatou a'oa'oina se lesona i le faatumauna pea o le olioli, i le iloiloina o le faaa'oa'oga a loane le Papatiso. Na olioli loane i faaeaga matagofie, ma na ia ono faatalitalia o le a ese se mea e i'u i ai lona olaga i lana auunaga iā leova, mai i le mea moni na tupu iā te ia. Atonu e na te le'i mafaufauina, o le a tele atu lona taimi e faaalu i le falepuipui nai lo o le taimi e tala'i ai. Peita'i, na

tumau pea ona olioli loane, ma na ia taumafai pea e iā te ia lenā uiga i lona olaga atoa. O le ā na fesoasoani iā te ia? Ma e faapefea ona faatumauna lo tatou olioli, e tusa pe fesaga'ia lu'i ma faafitauli?

O SE TOFIGA NA MAUA AI LE OLIOLI

Na amata le tofiga o loane o sē e muamua atu i le Mesia, iā Aperila i le 29 T.A. Na ia faapea atu: “Inā salamō ia outou, auā ua latalata mai le malo o le lagi.” (Mata. 3:2; Luka 1:12-17) E to'atele na tali ane. O le mea moni, e to'atele na ō mai i nofoaga mamao ina ia faalogologo i lana fe'au, ma e to'atele na salamō ma papatisoina. Na lototele fo'i loane e lapata'ia ta'ita'i lotu faafiaamionu, e i ai se faamasinoga o loo faatalitali mai iā i latou, se'i vaganā ai ua sui a latou amio. (Mata. 3:5-12) Na ausia e loane le tumutumuga o lana faiva iā Oketopa i le 29 T.A ina ua ia papatisoina Iesu. Mai i lenā taimi, na faatonuina e loane isi ina ia mulimuli iā Iesu o le Mesia na folafolaina. —loa. 1:32-37.

Na fetalai Iesu e faatatau i le tutasi o le faaeaga o loane: “E le'i tū mai i ē na fananau mai i fafine

sē e sili iā loane le Papatiso.” (Mata. 11:11) E mau-
tinoa na olioli loane i faamanuiaga na ia mauaina.
I le pei o loane, ua tofo le to’atele i aso nei i le tele
o faamanuiaga. O se tasi o faaa’oa’oga, o le uso e
igoa iā Terry. E sili atu i le 50 tausaga o la au-
auna faataimi atoa ma lana avā o Sandra. Na ia
faapea mai: “E tele faaeaga matagofie na ou
tofo i ai. Na ou auuna o se paeonia, o se tagata
Peteli, o se paeonia faapito, o se ovasia matagaluga,
o se ovasia itumalo ma ua ou toe auuna nei
fo’i o se paeonia faapito.” O se fiafiaga le mauaina
o ni faaeaga faaleagaga, ae o le a tatou a’oa’oina
mai i le faaa’oa’oga a loane, le mana’omia o tau-
mafaiga malolosi ina ia faatumauina ai pea le oli-
oli pe a suia o tatou tulaga.

IA TUMAU ONA I AI LE LOTOTALISAPAIA

O le ki i le mauaina pea e loane le Papatiso o le
olioli, o lona talisapaia pea lea o faaeaga na ia
maua. Se’i mafaufau i se faaa’oa’oga. Ina ua uma
ona papatisoina Iesu, na faaititia ai le faiva a
loane ae faateleina le faiva a Iesu. Na popole soo
o loane ma latou faapea atu iā te ia: “O loo ia
faia papatisoga, ma ua gasolo atu tagata uma
iā te ia.” (Ioa. 3:26) Ae na tali atu loane: “O le alii
faaipoipo, o ia e ana le tama’ita’i faaipoipo. Pei-
ta’i, pe a tū ma faalogo le uō sili a le alii faaipoipo
i lona leo, **ona matuā olioli ai lea** o ia. O lea la, **ua
atoatoa ai fo’i lo’u olioli.**” (Ioa. 3:29) E le’i faa-
tautavā loane iā Iesu, pe na mafaufau fo’i loane
ua faaititia le tāua o le faaeaga na ia maua, ona
o le matafaioi sili ona tāua a Iesu. Nai lo o lea, na
tumau pea ona olioli loane, ona na tāua tele iā te
ia lana matafaioi o le “uō sili a le alii faaipoipo.”

O le sa’o o le vaai a loane na fesoasoani iā te ia
e lotomalie ai pea, e ui e tele mea e faatalitalia e
na te faia i lona tofiga. O se faaa’oa’oga, na
fanau mai loane o se Naseri, ma o le māfuaaga
lenā na faasā ai ona ia inuina se uaina. (Luka 1:
15) Na faasino atu Iesu i faasāsāaga o le olaga o
loane, ina ua ia faapea mai: “Na sau o ia e le’i
‘ai, e le’i inu fo’i.” Ae i le isi itu, e le’i i ai ni faa-
sāsāaga faapea iā Iesu ma ona soo, ma na latou
ola i se olaga masani. (Mata. 11:18, 19) E lē gata
i lea, e ui e le’i faia e loane ni faamālōlōga, ae na

ia iloa o soo o Iesu e aofia ai i latou na avea mua-
mua ma ona soo, o le a tuuina atu i ai lenā mana.
(Mata. 10:1; Ioa. 10:41) Nai lo o le taa’ina o loane
i le eseese o ona soo ma soo o Iesu, na ma-
elega pea o ia i lona tofiga mai iā leova.

Afai fo’i e tatou te faapelepele i faaeaga o loo i
ai i le taimi nei i le auunaga iā leova, e mafai
ona faatumauina ai lo tatou olioli. Na faapea
mai Terry lea na ta’ua i le amataga, “Na ou ua’i
atu i tofiga ta’itasi na ou mauaina.” Pe a toe tepa
i tua i lana auunaga faataimi atoa, na ia faapea
mai, “E leai ni mea ou te faanoanoa ai, ae na o
mea matagofie ou te manatua.”

E mafai ona faateleina lo tatou olioli i le au-
unaga i le Atua, e ala i le manatunatu i le tāua o
so o se tofiga faaleagaga, po o se tiute tauave. O
se faaeaga le avea ma “‘aufaigaluega faatasi ma
le Atua.” (1 Kori. 3:9) E pei ona faatumauina le
matagofie o se oloa tāua pe a to’ā’aga e faaiila, o
le manatunatu loloto la i le tautele o le faaeaga o
le auuna i le Atua, e mafai ona puipuia ai i
tatou mai i vaai sesē lea e mou ese ai le oli-
oli. O le a ‘alofia ai le faatusatusa o faataulaga o
loo tatou faia, i faataulaga a isi. E tatou te lē ma-
natu ai fo’i e sili atu faaeaga ua maua e isi, nai lo
o tatou faaeaga.—Kala. 6:4.

UA’I ATU I MEA FAALEAGAGA

Na ono iloa e loane o le a faatapulaa mea
e na te faia i lana faiva, ae atonu e na te le’i iloa o
le a faafuase’i ona faamutaina. (Ioa. 3:30) I le
30 T.A., pe ā ma le ono masina talu ona ia papa-
tisoina Iesu, ae faafalepuipuiina loa loane e le
Tupu o Herota. Peita’i, na faia e loane mea na
te mafaia ina ia avatu ai pea se molimau. (Mare.
6:17-20) O le ā na fesoasoani iā te ia e faatumau
ai lona olioli e ui i nei suiga? Na ua’i atu pea o ia i
mea faaleagaga.

A o i ai loane i le falepuipui, na ia mauaina ni
lipoti o le faatelega o le faiva a Iesu. (Mata. 11:2;
Luka 7:18) Na mautinoa e loane o Iesu o le Mesia,
ae atonu na ia mafaufau pe faamata o le ā le
auala e faataunuu ai e Iesu **mea uma** na ta’u mai
i Tusitusiga e faatatau i le Mesia. Talu ai e avea le
Mesia ma tupu, pe faamata la ua toeitiiti amata le

Pe a ua'i atu i lipoti lelei o la tatou galuega tala'i i le lalolagi aoao, o le a fesoasoani e faatumauna ai lo tatou olioli

pulega a Iesu? Ona o lona fia malamalama lelei i le matafaioi a Iesu, na ia auina atu ai ni ona soo se to'alua e fesili ia Iesu: "Po o oe ea o Lē e maliu mai, pe e matou te faatali i se isi tagata?" (Luka 7:19) Na toe auina atu i la'ua e Iesu e ta'u ia loane nei mea: "Ua pupula tauaso, ua savavali pipili, ua faamamāina lepela, ua faalogo ē tutuli, ma ua toe faatutūina mai tagata oti. Ua folafola atu fo'i le tala lelei i ē e matitiva." (Luka 7:20-22) Ina ua la toe fo'i mai, e mautinoa na faalogologo lelei atu loane, a o la faamatala atu faamālōlōga faavavega sa faia e Iesu.

E mautinoa na faamalosia loane i lenā lipoti. Ua faamautinoa ai ua faataunuu ia Iesu valoaga e faatatau i le Mesia. E ui e le'i afio mai Iesu e faasa'oloto loane mai i le falepuipui, ae na iloa e loane e lē i'uvale lana auaunaga. E ui i mea na tutupu ia te ia, ae na iai māfuaaga na ia fiafia ai.

I le pei o loane, pe a tatou ua'i atu i mea faaleagaga, o le a tatou tumau ai ma le olioli ma le onosa'i. (Kolo. 1:9-11) E mafai ona tatou tumau e ala i le faitauina o le Tusi Paia ma manatunatu loloto i ai, e faamanatu mai ai e lē i'uvale la tatou

auaunaga i le Atua. (1 Kori. 15:58) Ua faapea mai Sandra, "O le faitauina o se mataupu o le Tusi Paia i aso ta'itasi, ua fesoasoani lea ia te a'u e mafuta vavalalata atu ai ia leova. E fesoasoani ia te a'u, e taula'i atu ai ia te ia ae lē o a'u lava. E mafai fo'i ona tatou ua'i atu i lipoti o galuega a le Malo, lea e fesoasoani ia 'alofia le taula'i i o tatou lava tulaga, ae taula'i atu i mea ua faataunuuina e leova. Na ta'ua e Sandra, "O le polokalame i masina ta'itasi i le TV i le Initaneti a Molimau a leova, ua fesoasoani lea e iloa lelei ai le faalapotopotoga, ma e fesoasoani fo'i i le faatumauna o le olioli i la tatou auaunaga."

E puupuu le taimi na fai ai e loane le Papatiso lana galuega i le "agaga ma le malosi o Elia," ma i le pei o Elia, o ia "o le tagata e pei o i tatou." (Luka 1:17; Iako. 5:17) Pe a tatou faaa'oa'o i lana faaa'oa'oga, o le lototalisapaia ma le ua'i atu i mea faaleagaga, e mafai fo'i ona faatumauna ai lo tatou olioli i le galuega o le Malo, po o ā lava mea e tutupu.

I LENEI LOMIGA

Su'esu'ega 31: Setema 30–Oketopa 6 2

E “Tatou te lē Faavaivai”!

Su'esu'ega 32: Oketopa 7-13 8

Ia Faatuputeleina lo Outou Alofa

Su'esu'ega 33: Oketopa 14-20 14

O le a Faaolaina i Latou e
“Faalogo iā te Oe”

Su'esu'ega 34: Oketopa 21-27 20

O Auala e Faamasani ai i se Tofiga Fou

Faatuatua—O se Uiga e Faamalosia Ai 26

Ioane le Papatiso—O se Lesona
i le Faatumauina o le Olioli 29

E le faatauina lenei tusi. Ua saunia e a'oa'oina ai le Tusi Paia i le lalolagi aoao, ma ua lagolagoina e ala i foa'i tauofo. Mo le faia o foa'i tauofo, taga'i i le donate.jw.org.

Se'i vaganā ua faailoa atu, ae o mau uma o loo i lenei tusi ua sii mai i le faaliliuga *O le Tusi Paia—O le Faaliliuga a le Lalolagi Fou*.

The Watchtower (ISSN 0043-1087) August 2019 is published by Watchtower Bible and Tract Society of New York, Inc.; L. Weaver, Jr., President; G. F. Simonis, Secretary-Treasurer; 1000 Red Mills Road, Wallkill, NY 12589-3299, and in Australia by Watchtower Bible and Tract Society of Australia, 12-14 Zouch Road, Denham Court, NSW 2565. © 2019 Watch Tower Bible and Tract Society of Pennsylvania. Printed in Australia.

ISI MATAUPU I LE
JW LIBRARY MA LE *JW.ORG*

E MAFAI ONA FIAFIA LOU AIGA

Le Auala e A'oa'o ai Lau Fanau

O a'oa'iga e tele mea e aofia ai nai lo o tulafono ma faasalaga.

I le *JW Library*, taga'i i le Publications > Brochures and Booklets > E MAFAI ONA FIAFIA LOU AIGA.

I le *jw.org*, taga'i i le A'OA'OGA A LE TUSI PAIA > FAAIPOIPOGA MA LE AIGA > TAUSIA O FANAU ITI.

PE NA TE'I LAVA UA IAI?

Le Auala e Faamamā ai e le Pilot Whale Lona Pa'u

Aiseā ua fuafua ai saienitisi e faata'ita'i i le mata'ina o le pa'u o le *pilot whale*?

I le *jw.org*, taga'i i le A'OA'OGA A LE TUSI PAIA > FAASAIENISI MA LE TUSI PAIA > PE NA TE'I LAVA UA IAI?

ATA I LE FAAVAA:

A o saisaitia Paulo i se fale i Roma, na ia tusi atu i le faapotopotoga i Filipi. I lenā taimi, sa faaaogā tatau fo'i e Paulo lenā avanoa e tala'i atu ai i fitafita ma e na asiasi ane.
(Taga'i i le su'esu'ega e 32, palakalafa 16)

Faaaogā le *code* pe taga'i i le jw.org/sm

w19.08-SM
190414